

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 194

ΑΘΗΝΑΙ 20 ΜΑΪΟΥ 1952

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Κατὰ τὰς κρίσιμους ἱστορικούς περιόδους δοκιμάζεται ἡ ἀντοχή τῶν λαῶν. Διὰ μέσου τῶν δοκιμασιῶν κατορθώνουσι νὰ διατηροῦν τὴν ὑπαρξίν των καὶ νὰ ἀνίστανται πλήρη νέας ζωῆς τὰ ἔθνη, ἐφ' ὅσον διατηροῦν ἀκμαίαις τὰς ἠθικάς καὶ πνευματικάς των δυνάμεις, πιστεύουσι εἰς τὴν ἀποστολὴν των καὶ δύνανται νὰ κρίνουν ὀρθῶς καὶ νὰ ἀνευρίσκουσι ἀσφαλῶς τοὺς παράγοντας τοῦ ἐξασφαλίζοντος τὴν συντήρησιν καὶ τὴν πρόδον. Εἶναι φυσικὸν ὅθεν, κατὰ τὰς στιγμὰς αὐτάς νὰ ὑφίστανται δοκιμασίαν οἱ ὄργανισμοί, τῶν ὁποίων ἡ συμβολὴ κρίνεται ἀποφασιστικῶς περὶ τῆς τύχης τοῦ ἔθνους.

Μεταξὺ τῶν ὄργανισμῶν αὐτῶν καταλέγεται καὶ ἡ ἐκπαίδευσις. Ὑποστηρίζεται βέβαια, ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις ὀλιγώτερον ἄλλων παραγόντων ἐπηρεάζει τὴν ζωὴν. Ἡ τοιαύτη ἀποψὶς ἴσως δικαιολογεῖται ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὄφειλε ταῦτα νὰ ἔχουν ἄλλως. Ἐπιφυλασσόμενοι εἰς ἄλλο ἄρθρον μας διὰ μακρῶν νὰ ἀσχοληθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ, ἤδη λέγομεν, ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις ὀφείλει νὰ ἐπηρεάζῃ τὴν ζωὴν καὶ ὡς τοιαύτη ἀναγκαιῶς θὰ διαδραματίζῃ κρίσιμον καὶ ἀποφασιστικὸν ρόλον διὰ τὴν συντήρησιν καὶ προαγωγὴν τοῦ ἔθνους.

Καὶ ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ ἔργον ὀφείλει νὰ ἀναλαμβάνῃ τὸ σχολεῖον ἐκεῖνο, ἀπὸ τὰς πηγὰς τοῦ ὁποίου ἀντλεῖ τὰς ζωοποιούς δυνάμεις τὸ σύνολον τοῦ ἔθνους. Ἐὰν ἀντιθέτως δεχθῶμεν τὸ σχολεῖον τὸ ἐθνικὸν περιορίζον τὴν δράσιν του εἰς τοὺς στενοὺς του χώρους, τότε ἀναμφισβητήτως ὁ ρόλος του εἶναι ἥσσονος σημασίας, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως δέον νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἕνα παρόμοιον ἐθνικὸν σχολεῖον εἶναι ἀνάξιον τῆς ἀποστολῆς του.

Ἐδῶ λοιπὸν εὐρίσκειται ἡ ὑποχρέωσις τῆς Πολιτείας καὶ τῶν δυναμῶν νὰ ἐπηρεάσουν τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς Πολιτείας. Πολιτεία ἐνδιαφερομένη πραγματικῶς διὰ τὴν συντήρησιν καὶ προαγωγὴν τοῦ ἔθνους, ὀφείλει νὰ δημιουργήσῃ τὸ ἐθνικὸν σχολεῖον, τὸ στοιχειώδες σχολεῖον, ἱκανὸν νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς ἕνα ρόλον εὐρείας ἐκτάσεως. Ἀλλὰ, εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως, τὸ λαϊκὸν σχολεῖον θὰ ἐπηρεάζῃ κρίσιμῶς τὴν ζωὴν, καὶ δι' αὐτὸ, ἀκριβῶς, κατὰ τὰς στιγμὰς τῶν δοκιμασιῶν ἀναφαίνεται ὡς ἡ μόνη δύναμις ἡ διαφυλάττουσα ἀδούλωτον τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον κατὰ τὰς στιγμὰς τῶν νηνεμιῶν ἐπιστρέφονται ὑπόπτως προσβλέποντα πρὸς αὐτὸ βλέμματα. Κατὰ τὰς παρούσας στιγμὰς ὑφίσταται τὸ λαϊκὸν σχολεῖον τὴν κρίσιμον ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνον δοκιμασίαν. Ἐὰν ἐκ τῆς δοκιμασίας ἐξέλθῃ ζωηρότερον καὶ ἐὰν περιβληθῇ μὲ τὴν στοργὴν τοῦ ἔθνους, τότε ἀσφαλῶς θὰ χειραγωγῆσῃ τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν καὶ θὰ τὴν ὀδηγήσῃ πρὸς τὰ πρόσω· ἐὰν ὄχι, τότε ὁ ρόλος του ὄχι μόνον θὰ εἶναι ἀσήμαντος, ἀλλ' ἴσως καὶ ἀρνητικὸς. Κατὰ τὴν παρούσαν δοκιμασίαν τὸ λαϊκὸν σχολεῖον κινδυνεύει νὰ ἐξέλθῃ τετριμμένον καὶ ἀγνώριστον.

Χωρὶς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Καλλιὰφα ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ Δημ. Σχολείου, καὶ χωρὶς νὰ ὑποτιμήσωμεν τὸ ἀναμφισβήτητον ἐπιστημονικὸν κῆρος αὐτοῦ, θὰ θίξωμεν ὀρισμένα σημεῖα τῶν γνωμῶν τοῦ κ. Καλλιὰφα, τὰ ὁποῖα εἶναι πιθανόν νὰ ὀδηγήσουσι εἰς ἐπικινδύνους, κατὰ τὴν πεποίθησίν μας, ἐκπαιδευτικὰς λύσεις. Ὁ κ. Καλλιὰφας λοιπὸν ὑποστηρίζει, ὅτι λήγοντος τοῦ 4ου ἔτους φοιτήσεως εἰς τὸ Δημοτ. Σχολεῖον, οἱ διακρινόμενοι ἐπὶ νοημοσύνη μᾶλλον θεωρητικῇ εἰσέρχονται εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως, οἱ δὲ λοιποὶ

συνεχίζουσι τὴν φοίτησίν των εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον, τὸ ὁποῖον μάλιστα διὰ τὴν δευτέραν ταύτην βαθμίδα προτείνει ὁ κ. Καλλιὰφας νὰ εἶναι τετραετές.

Κατ' ἀρχὴν νομιζομεν, ὅτι παρομοία διάρθρωσις τῆς ἐκπαίδευσως θὰ ἀποτελέσῃ σοβαρὰν ἀφορμὴν ἐπικινδύνου διαταράξεως τῆς κοινωνικῆς ἁρμονίας. Ἐπὶ τούτοις δὲν νομιζομεν ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἀσφαλῆς διάγνωσις, περὶ ἧς ὁμιλεῖ ὁ κ. Καλλιὰφας καὶ μάλιστα κατὰ τὸ 10ον ἔτος.

Ἐπίσης δὲν νομιζομεν ὅτι εὐσταθεῖ ὁ ὑπὲρ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τῶν ἐπιλέκτων κατὰ τὸ 10ον ἔτος ἰσχυρισμὸς, καθ' ὃν ἡ ὀριμανσις ἤδη συμβαίνει ταχύτερον ἢ πρὸ 50ετίας.

Ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον γένος δὲν ἐκφυλιζέται, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐξευγενίζεται, εἴμεθα συγχρόνως ὑποχρεωμένοι, ἀκολουθοῦντες τὸν θεμελιώδη βιολογικὸν νόμον, νὰ δεχθῶμεν τὸν βραδύτερον ἤδη ρυθμὸν ὀριμάνσεως. Ὁ ρυθμὸς αὐτὸς καὶ ἐπὶ ἐκλεκτῶν ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ εἴδους εἶναι βραδύτερος. Ὡστε σπεύδοντες εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐκλεκτῶν ἀσφαλῶς θὰ πλανηθῶμεν.

Παρεκτὸς ὧν αὐτῶν, νομιζομεν ὅτι ἡ ἐμφάνισις παρὰ τοῖς μαθηταῖς ἢ παρὰ τινι λαῶ θεωρητικῶν διαφερόντων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἢ ἐκδηλῶς ἐμφάνισις ὑπεροχῆς ἐν τῇ θεωρητικῇ νοημοσύνῃ ἢ ἐν τῇ πρακτικῇ τοιαύτη δὲν ἐξαρτᾶται κατὰ κύριον λόγον ἐκ τῶν φυσικῶν διαθέσεων. Θεωρητικὰ ἢ πρακτικὰ διαφέροντα ἀναπτύσσονται ἀναλόγως τῶν ἐπιδράσεων τῆς Ἀγωγῆς ἐν τῇ εὐρυτέρῃ ταύτης ἐννοίᾳ. Ἡ ἀρχαία Ἑλλάς μέχρι τῆς ἐμφάνισεως τῶν σοφιστῶν παρουσίασε ἕνα ἁρμόδιον συνύπαρξιν πρακτικῶν καὶ θεωρητικῶν διαφερόντων. Ἀπὸ τῆς ἐμφάνισεως τῶν σοφιστῶν ὁ ἑλληνικὸς νοῦς στρέφεται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν θεωρητικὴν ἔρευναν. Ἡ ἀπομάκρυνσις αὕτη τῆς θεωρίας ἀπὸ τῆς πράξεως ἦτο κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ἐν ἐκ τῶν κυρίων συμπτωμάτων τῆς πρώτης παρακμῆς τῆς πατρίδος μας. Δὲν παραγνωρίζομεν τὴν συμβολὴν εἰς τὴν σκέψιν τοῦ ἐμφανισθέντος τότε κόσμου τῶν σοφιστῶν, πλὴν οἱ μεγάλοι αὐτοὶ θεωρητικοὶ μετέβαλον τότε τὴν Δημοκρατίαν εἰς ὀχλοκρατίαν καὶ εἰς τὴν θέσιν τῶν μεγάλων πολιτικῶν διηυκόλυναν τὴν ἐπέλασιν τῶν δημαγωγῶν.

Δὲν νομιζομεν, λοιπὸν, ὅτι καὶ ἂν διεκρίνοντο οἱ ἐπὶ θεωρητικῇ νοημοσύνῃ προκόπτοντες, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποχωρισθοῦν τῶν ἄλλων, διὰ νὰ φοιτήσουσι εἰς ἰδιαίτερα σχολεῖα, διότι πολὺ φοβούμεθα, ὅτι τότε τὸ ἔθνος θὰ παρεσκεύαζε τοὺς ὀλετήρας του.

Ἐπὶ πλέον, ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ 10ου ἔτους, νὰ ἀποχωρήσωμεν τοὺς ἐλαχίστους, ἀσφαλῶς δὲν διευκολύνομεν τὴν ἀνάπτυξιν δεσμῶν καὶ γνωμῶν μεταξὺ ὧν τῶν δυναμῶν τοῦ ἔθνους, οὔτε τὴν ἀμοιβαίαν προσφορὰν βοήθειας ἐπιτρέπομεν. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ συμφοίτησις μαθητῶν διαφόρου νοημοσύνης, προκειμένου, βέβαια, περὶ κανονικῶν τύπων, δημιουργεῖ συναισθήματα ἀλαζονείας παρὰ τοῖς μὲν καὶ μειονεξίας παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἢ γίνεται ἀφορμὴ κακῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἔργου τοῦ σχολείου. Ἀκριβῶς ἐδῶ εὐρίσκειται τὸ ἔργον τοῦ σχολείου, νὰ ἀναπτύσῃ παρὰ τοῖς μαθηταῖς τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης καὶ νὰ διαμορφώσῃ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἀξίας. Ἰδανικὸν εἶναι τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον φοιτοῦν τύποι διάφοροι καὶ διὰ τοῦ ἐν τῷ σχολεῖῳ ἔργου ἐπιτυγχάνεται ἢ ἐκ τῆς ἀνομοιότητος δημιουργία ἁρμονικοῦ ὅλου. Τὸ τοιοῦτον σχολεῖον παρασκευάζει διὰ τὴν ζωὴν. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀπο-

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΕΩΣ

Του συναδέλφου Καβάλας κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΡΩΜΑΝΙΑ

στολή του έθνικο σχολείου, του Δημοτικού δηλ. σχολείου. 'Επειδή είναι ανάγκη να ζήσει βαθέως το παιδί την έννοιαν της δικαιοσύνης, την αξίαν των νόμων, την αξίαν της αγάπης προς τόν πλησίον, την αξίαν της αλληλοβοήθειας, διά τοϋτο επιβάλλεται, όπως εις τό Στοιχειώδες σχολείον συμφοιτήση και συνεργασθή άπασα ή νεολαία, άδιακρίτως διαφορών κοινωνικής τάξεως ή ψυχουστασίας. 'Η τοιαύτη ποικιλία της σχολικής κοινωνίας, κατόπρισμα της ποικιλίας έν τη ζωή, θα προαχθή εις άρμονίαν διά της από μέρους πάντων εκφράσεως του θαυμασμου και της αγάπης προς την πατρίδα, διά της από κοινοϋ λατρείας προς τό θεϊον, γεγονότα, άτινα θα έγχαράξουν τόσον βαθυτέρους τούς τύπους των, όσω ποικλωτέρα είναι ή σύνθεσις της κοινωνίας της σχολικής.

'Αλλά διά να ολοκληρωθή ή προσπάθεια αύτή είναι ανάγκη ή ύποχρεωτική εκπαίδευσις να έκταθή μέχρι του 14ου έτους της ηλικίας. Δέν άποδίδει, ασφαλώς, σήμερα τον Δημοτικόν σχολειον, ότι ωφείλει να άποδίδη, και δι' άλλους λόγους, αλλά και κατ'έξοχήν, διότι τό έργον του τερματίζεται τότε άκριβώς, ότε αρχίζουν αί λειτουργίαι της ψυχής, διά των όποιων τό παιδί θα δυνηθή να συλλάβη τά νοήματα της ζωής και να σχηματίση όρθήν και κατά λόγον αντίληψιν του κόσμου. 'Αντιθέτως, τό βασικόν σχολείον, περιλαμβάνον όλόκληρον την παιδικήν ηλικίαν, αναγκαίως θα επιδράση εύεργετικώς και εις την έξω αύ. του κινουμένην ζωήν και θα δημιουργήση όμόρροπον προς τό έργον του την και έκ των πολλών άλλων πηγών έκπορευομένην άγωγήν.

Είναι βέβαια αληθές, ότι ό κ. Καλλιάφας δραματίζεται όκταετής τό Δημοτ. σχολείον και αύτό μας ύποχρεοί να όμολογήσωμεν την προσοχήν του κ. Καλλιάφα διά τό Δημοτικόν Σχολείον.

'Ο προτεινόμενος όμως άποχωρισμός έξ αύτοϋ των επί θεωρητική νοημοσύνη προκοπόντων θα είχε όλέθρια αποτελέσματα διά την λειτουργίαν και την ύπόστασιν του Δημοτικού Σχολείου.

'Αντιθέτως, τό 'Εθνικόν Σχολείον, περιλαμβάνον εις τούς κόλπους του όλην την νεότητα του 'Εθνους, μέχρι της ηλικίας των 14 έτών, θα δυνηθή να καλλιεργήση τάς ψυχάς, τόσον, ώστε οι έξερχόμενοι έξ αύτοϋ θα είναι ώριμοι, διά να τραποϋν κατά την μοίραν των, είτε προς τάς 'Επιστήμας, είτε προς τάς Τέχνας.

Εις ένα τοιοϋτον Σχολείον, θα έπιτευχθή ή θεμελιωσις των ήλικίαν αξιών, ίνα μετά τοϋτο, ό μέν νοϋς οδηγηθή έξ έρωτος προς την γνώσιν, αί δέ χείρες κατευθυνόμεναι από εύρωστους και αγαθάς ψυχάς, θεραπεύσουν την δημιουργίαν και την εύποίαν.

Τότε πλέον θα δικαιούται ή Πολιτεία να ίσχυρίζεται, ότι έπέτελεσε τάς προς τό 'Εθνος και τόν άνθρωπον ύποχρεώσεις της, και να αναμένη την ανατολήν εύτυχών ημερών.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΡΥΣΟΥ - ΣΕΡΡΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Την 22αν 'Απριλίου, Τρίτην ήμεραν του Πάσχα, αί μαθήτρια της Στ' τάξεως, εκπροσωπούσαι τούς μαθητάς και τάς μαθητρίαι των Α', και Β' Δημοτ. Σχολείων Χρυσού - Σερρών, με έπικεφαλής τούς Διευθυντάς των κ. κ Παπαγεωργίου και Δημ. Κουτσάλλου και την δημοσίαν Εύαγγελίαν Δημητριάδου, έπισκέφθησαν άπαντα τό έκατέρωθεν του Στρυμόνος ποταμού στρατιωτικά φυλάκια με τόν τελικόν προορισμόν τό συνοριακόν φυλάκιον Κούλας.

Της ώρας ταύτης έξορμηθώς συμμετέσχον ό Πρόεδρος, της σχολικής 'Εφορείας Α', Σχολείου κ. Δ. Κοκαρίδας, Ικανός πάντοτε συμπαραστάτης του Προσωπικού, ό Ταμίας του Β', Σχολείου κ. Γ. 'Αγγελος, οι Πρόεδρος και 'Αντιπρόεδρος της Κοινότητος κ. κ. 'Ιω. Παπαποστόλου

και Β. Διδασκάλου και τινες φίλοι του Στρατοϋ τούς κομποπόλεως.

Εις τούς γενναίους 'Ακρίτας μας διένειμον πασχαλινά δώρα και έψυχολόγησαν αύτούς με έθνικώς χορούς, άπαγγελίας και πατριωτικά άσματα.

Αί μαθήτρια, αύριαναί μητέρες 'Ελληνίδες, έζησαν ουγκνητικώς στιγμάς κοντά εις τούς φρουρούς των συνόρων μας, εκφράσασαι την εύγνωμοσύνην, τόν θαυμασμόν και την οταργήν του 'Εθνους μας και ίδιαιτέρως της μαθητιώσης νεολαίας.

'Οντας, άξίζει κάθε, έπαινος εις τούς διοργανώσαντας την έξόρμησιν προς τούς 'Ακρίτας μας, έξ ης προκύπτει, έμπράκτως πλέον, ή συντελούμένη εις τό Σχολείον έθνική διαπαιδαγώγησις της νέας γενεάς, αποτελούσης την αύριανήν καλλιτέραν 'Ελληνικήν Κοινωνίαν.

Δημ. Κουτσάλλου Διηλός

'Αξίεπανη, άξιοπρόσεκτη και πραγματικά ουγκνητική ή Εκκλησις του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Χανίων προς τά μέλη του, όπως διά προαιρετικόν έράνου ένοχούσων τόν αναξιοπαθόντα και μη δικαιούμενον άποδοχών άσθενή συνάδελφον Γεώργ. Σαριδάκη.

Διαβάζοντας την παραπάνω έκκλησιον μόρθονται στο νοϋ τό λόγια της Γραφής «... τί τό όφελος άν ό άδελφός ή ό άδελφοί γυμνοί ύπάρχουσι και λειπόμειν όσι της έφημέρου τροφής ειπεί δέ τις αύτοίς πηγαινέτα θερμαινέσθε... μη δώσι δέ τά έπιτήδεια;».

Τόσο από χριστιανικής όσο και από συναδελφικής, κοινωνικής και 'Εθνικής πλευράς άν έξετασθή τό ζήτημα της εκκλήσεως του έν λόγω Συλλόγου, δέν είναι δυνατόν να βρη αντίδρασι και άρνησι, αλλά μάλλον έπαινον και ένίσχυσιν.

'Αρκεταί φορές και ό Σύλλογος Καβάλας άντιμετώπισε τέτοιαις περιπτώσεσις. 'Εμείς έδω άπάνω στην άκριτική 'Ελλάδα για να μην πάρη τό ζήτημα τη μορφή του όίκου της έπαταιας Ιδρύσεως «Ταμείον 'Αλληλεγγύης» τό όποιον λειτουργεί ώς παράρτημα του Συλλόγου μας και έχει μια σχετικά καλή δράσι. Τό πράγμα στην ούσία του είναι τό ίδιο.

'Η αιλία, που χαράσσονται οι άδρές ατέες γραμμές, είναι άλλη.

'Η έπιθυμία μου είναι να παρουσιάσω τό πρόβλημα *έργασία - έσοδοι και άσθενεία* από την καθαρά συνδικαλιστική του πλευρά.

Μού φαίνεται πως τό «Διδασκαλικό βήμα» σαν όργανο του συνδικαλιστικά όργανωμένου Κλάδου πλάϊ στον συναισθηματισμό πρέπει να παρουσιάξη και την ξεκαθαρισμένη θέσι. Και ή συνδικαλιστική θέσι επί τό προκειμένου κατά τη γνώμη μου είναι ή έξής:

'Ο Δάσκαλος σήμερα κατέχει τό σησυδαίωτορο πόστο της κρατικής μηχανής. Είναι ό πνευματικός φάρος που φωτίζει τό 'Εθνικό οικοδόμημα, όπως λένε όλοι.

Κι ό Κυβερνήτης, κι ό διπλωμάτης, κι ό Οικονομολόγος από τό Δάσκαλο θα πάρη τά πρώτα φώτα για να λύση τά Διοικητικά, Διπλωματικά και Οικονομικά προβλήματα της Χώρας, όπως όμολογούν οι ίδιοι.

Κι ό στρατιώτης από τό Δάσκαλο θακούση πρώτα τι είναι Πατρίς για ν' άκούση άργότερα από τό στρατηγό «σκοτώσου για την Πατρίδα αύτή».

'Αλλά δέν είναι λίγα και τά παραδείγματα των Δασκάλων που σαν στρατιώται ή αξιωματικοί έδωσαν τό παράδειγμα της θυσίας για την Πατρίδα και ξεπέρασμον έτσι τά φθαρτά και πεπερασμένα όρια της άγόνου και άεριώδους θυσίας και μήκαν στο πάνθειον των ήρώων στανφανόμενοι με τό φωτοστέφανο της Δόξης. Και τέτοιαις όμολογείς έχουμα άπειραις.

'Αλλά άν μελετήση κανείς προσεκτικά οτις στήλες του «Δ. Δ.» τά ώραία πράγματα από λογοτεχνικής άπόψεως όρθρα της Διοικήσεως - τάς έγκυκλίους των 'Επιθεωρητών με τίς άκολουθές επιδαφιλεύσεως κολακειών - τό τελευταίον σημείωμα του «Δ. Β.» «ό Κρεμνατάλας», που με τρόπον όλον παραστατικό ό παλαίμαχος συνάδελφος τοποθετεί τη συμβολή του Δασκάλου στο γύρισμα της Κρατικής μηχανής» άν παρακολουθήση στα παιδαγωγικά Συνέδρια όλόκληρου της Χώρας τάς προσφωνήσεις των έπίσημων διαποτάδων Νομαρχών, Στρατηγών, Δημάρχων κλπ. άν έρευνήση κανείς όλες τίς εκδηλώσεις της πνευματικής, 'Εθνικής, Κοινωνικής κλπ. ζωής της Χώρας δέν είναι δυνατόν παρά

να φθάση στο συμπέρασμα... επός χωρίς τόν 'Ελληνα Δάσκαλο ή τόχη της 'Ελλάδος θάτανε διαφορετική».

'Απέναντι όλων αυτών τι έκαμε ή Πολιτεία γι' αυτόν; Με τί νόμισμα πλήρωσε και πληρώνει άτυχός άκόμη, την πολύμορφη και πολύπλευρη αύτή εργασία του Δασκαλου;

Με την έγκατάλειψη και με την έγκληματική έδιαφορία!!! 'Ερωτάται ή προσφιλής Διδασκαλική 'Ομοσπονδία και έν συνεχεία τό Σον 'Υπουργείον Παιδείας, έκαμαν κανένα έλεγχον να δοϋν ποιές κοινωνικές τάξεις ζούν σήμερα χωρίς Ιατρική περίθαλψη;

Μήπως οι άχθοφόροι; μήπως οι άχθοφόροι λιμένες, οι κενεργάται, οι οικόδομοι, οι μαραγκοί, οι γιατροί, οι δικηγόροι, οι έμποροι δέν έχουμ 'Άδσει τό ζήτημα της Ιατρικής περιθαλψέως;

'Ολοι! πλην των Δασκάλων και των όλλων Δημ. 'Υπαλλήλων των 'Επαρχιών.

'Αν λοιπόν ό Δασκάλο της 'Ελλάδος θέλωμε τό γίνουμε πραγματικο οικοδόμοι γά πρέπει να ζητήσωμε βασικές λύσεις και όχι μπαλώματα με έράνουσ που σκοτώνουν ψυχικά και δέν θεραπεύουν σωματικά.

Παίρνοντας όλα τά παραπάνω σαν δεδομένα και κάνοντάς τα τίσι μας ν' άγωνισθόμε συνδικαλιστικά για ν' αποκτηθώμε:

1) Πλήρη, πραγματική και ούσιαστική Ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη τόσο για τόν ύπάλληλο για να μην άρρωστήση όσο και για όλα τά ύπ' αυτόν προστατευόμενα και συντηρούμενα μέλη της οικογενείας του.

2) Σε περίπτωση άσθενείας τη χορήγησι δλοκληρού του μισθού του και επί πλέον τη χορήγησι επίδόματος άσθενείας μέχρι πλήρους άποκαταστάσεως της ύγείας του Δασκαλου.

3) Σε περίπτωση μακράς άσθενείας του Δασκαλου τη χορήγησι δλοκληρού συντάξεως του βαθμού του υπό τύπον τμηματικής διαθεσιμότητος ως παθόντος έν τη όπηρεσία και διά την όπηρεσίαν.

Σημ. Δ. Β. - Δέν είναι δυνατόν να ύπάξη ή διαφωνών με τάς άνωτέρω σκέψεις του φίλου συναδέλφου. 'Ο Δημολιδάσκαλος και γενικά ό δημόσιος ύπάλληλος έχει έγκαταλειφθή υπό της Πολιτείας, κατά τρόπον έγκληματικόν. Τό περιβήτον του νοσηρίου «άγωγής και άσθενείας» των ύπαλλήλων παραμένει άκόμη χάρτης άγραφος, έπ' όσον δέν γίνεται νόμος του Κράτους. 'Ας έλλίσωμεν, ότι θα πραγματοποιήθη ό διακαής και δικαίος αυτός πόθος όλων των ύπαλλήλων συντόμας.

Μόλις έξεδόθη

Παιδική Σκηνή
Γ. Χ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

'Επίκαιρα - Έμμετρα - Σκέτες.
Για σχολικές γιορτές - για 'Ελεύθερη άνάγνωση.
(2000 δροσερότατοι στίχοι).

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ
στο Βασίλειο των πουλιών

'Η Στάρ 'Ελλάς - Τό Τσίρκο
'Η Φρόνησι - 'Η Σημαία μας
'Η Ψαρσοπούλα - Τό άθάνατο βιολί
Μονόλογοι - Έμβατήρια

Τιμάται δραχ. 10.000.
Παλιεταί
εις όλα τά Βιβλιοπωλεία και τόν
Ίδιον, Μενάνδρου 49 - 'Αθήναι.

ΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΤΟΥ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ
— ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ —

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ADOLPHE FERRIERE "BREVÉ INITIATION A L'ÉDUCATION NOUVELLE"

Υπό του συναδέλφου Κ. Κ. ΛΑΖΑΡΙΔΗ

Τὸ ὄνομα τοῦ Ferrière εἶναι γνωστότατο στὸν ἐκπαιδευτικὸ κόσμον τῆς πατρίδας μας. Ἐνθα ὁ Γάλλος παιδαγωγός, ὁ μεγάλος κοινωνιολόγος καὶ τεχνίτης τῆς διδασκαλίας, ποῦ ἀφιέρωσε ὀλόκληρην τὴ ζωὴν του γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἐνθα ὁ θεμελιωτὴς τοῦ «Σχολείου ἔργασιας». Ἡ φήμη του ἔχει γίνει παγκόσμια, γιατί πάνω στὰ ζητήματα τῆς νέας ὁδῶν ἔχει ἀναγράψει καὶ ἔχουν δημοσιευθῆ περισοτέρως ἀπὸ 40 συγγραφικὰ ἔργασις καὶ μελέτες του, οἱ πλεῖστοις ἀπ' τὴς ὁποίας ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ σὲ διάφορες ξένες γλώσσες.

Τὴν περασμένη χρονία (Ἰούλιος 1951) μὲ τὸν τίτλο «Brevé initiation à l'éducation nouvelle» ἔχει ἐκδοθῆ ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ Ὄικο Bourellier τῶν Παρισίων (Rue Saint Placide 55) ἀκόμα ἓνα χρησιμώτατον παιδαγωγικὸ βιβλιαράκι τοῦ. Μέσα εἰς 76 σελίδες του περικλείεται ὅλο τὸ χρησιμώτατον καταστάλαγμα, ποῦ ἔχει προκύψει ἀπὸ βαθεῖς ἐπιστημονικὰς μελέτες, καὶ μακροχρόνια πείρα, σχετικὰ μὲ τὴς κατευθύνσεις τοῦ νέου σχολείου. Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἔχει γιὰ ἀντικείμενον μελέτης, καθὼς διαλαμβάνει καὶ ὁ ἴδιος ὁ συγγραφέας στὸν πρόλογόν του, τὰ σπῆματα τοῦ παιδιοῦ (les maillons d' enfants) καὶ ἰδιαίτερα ἓνα ἀπ' αὐτὰ, σὸ ὁποῖο ὁ ἴδιος ἐπὶ τριάντα ὀλόκληρα χρόνια μπόρεσε νὰ κάμη τοὺς πειραματισμοὺς του καὶ νὰ συλλέξῃ τὸ ὅλκον, εἴτε σὰν παρατηρητὴς, εἴτε σὰν ἀνθρώπος τῆς ἐπιστήμης, εἴτε σὰν δάσκαλος. Σ' αὐτὸ θέστος ὁ ἐφαρμογὴ τῶν νέων μεθόδων τοῦ «σχολείου ἔργασιας» καὶ ἐβγαλε τὸ συμπέρασμα του ἀπὸ μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴ διδασκαλικὴν του πράξιν.

Τὸ βιβλίον χωρίζεται σὲ τέσσαρα μεγάλα κεφάλαια, στὰ ὁποῖα ἀκολουθεῖ ἀρκετὰ ἐκτεταμένους καὶ διεισδυτικὸς ἐπιλόγους.

Στὸ πρῶτον κεφάλαιον διαλαμβάνονται σὲ γενικὰς γραμμὰς ὅλα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴν ὁργάνωσιν ἑνὸς ἰδρύματος, ποῦ πρόκειται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν παιδιῶν. Διαπραγματεύεται σ' αὐτὸ μὲ ἀρκετὴ σαφήνεια τὴ γενικὴ εἰκόνα καὶ τὰ κλισία, μέσα στὰ ὁποῖα πρέπει τὰ κινήσῃ ἡ ὁργάνωσις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος. Προτιμᾶται τόπο γιὰ τὴν ἵδρυσιν τῶν ἰδρυμάτων τὴν ἐξοχίαν, γιατί ἐκεῖ τὰ παιδιὰ βρισκονται στὸ φυσικὸ περιβάλλον, τὸ ἀπαραίτητον γιὰ τὴν ἀνάπτυξίν του. Θέλει ἡ μορφή τοῦ ἰδρύματος νὰ πλησιάζῃ πρὸς τὴ ζωὴν τοῦ παιδιοῦ μέσῃ στὸ οἰκονομικὸν του περιβάλλον. Δίνει δὲ στὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα σχέδια γιὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς ζωῆς μέσα στὸ ἴδρυμα, τὴς βάσεις γιὰ τὴ σύνταξιν τοῦ προγράμματος σύμφωνα μὲ τὴς νέας ἀρχὰς τοῦ σχολείου ἔργασιας, γιὰ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο πρέπει νὰ χρησιμοποιούνται οἱ ἐλεύθερος ὥρες τῶν παιδιῶν, γιὰ τὸ ῥόλον, ποῦ παίζει ὁ προσκοπισμὸς στὸ νῆο σχολεῖον καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴν ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς νέας γενεᾶς.

Τὸ δεύτερον κεφάλαιον ἀφιέρωνται στὸ ῥόλον, τὸν ὁποῖο παίζει ἡ βαθεῖα γνώσις τῆς ψυχολογίας τοῦ παιδιοῦ ἀπ' τὸν παιδαγωγόν. Διαπραγματεύεται ἀναλυτικὰ καὶ μὲ σαφήνεια μὲ ποῖόν τρόπον σπλητίζεται ἡ νέα ἀγωγή στὴς ἀπαραίτητες ψυχολογικὰς βάσεις — Ἐκθειάζει τὴ λειτουργικὴν παιδαγωγικὴν τοῦ Claparède. Ἀναλύει τοὺς νόμους τῆς éducation fonctionnelle καὶ συνεχίζει αὐτοὺς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τους στὴ

διδασκαλικὴν πράξιν. Μὲ τὸν ἀκριβῆ καθορισμόν, ποῦ δίνει στὴν ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἐξέλιξιν τῶν παιδιῶν κατὰ τὰ διάφορα στάδια, ὁποιοῦσθαι σημαντικὰ τὸν παιδαγωγὸν νὰ προσαρμόσῃ τὴν διδύλιν του καὶ τὴς ἀπαιτήσεις του ἀνάλογα πρὸς τὴν δυναμικότητα τῶν παιδιῶν τῆς καθῆλικας ἡλικίας.

Στὸ τρίτον κεφάλαιον διαπραγματεύεται γιὰ τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴν παιδικὴν ψυχιατρικὴν. Ἐξετάζει τὸ ῥόλον, ποῦ παίζει ἡ κληρονομικότητα, τὴς βλαβερὰς συννεπίων, ποῦ ἐπέφερα ὁ πόλεμος στὰ παιδιὰ, ἀναλύει τὴν ψυχοπαθολογίαν τοῦ κατωτραμμένου τοῦ διωγμένου, τοῦ ἐξριζωμένου ἀπ' τὸν πόλεμον παιδιοῦ. Ἀκόμα στὸ κεφάλαιον αὐτὸ δίνει ἀπαραίτητες ὁδηγίας γιὰ τὰ μέσα, ποῦ πρέπει νὰ ἐφαρμόζουμιν γιὰ τὴ σωστικὴν ἀγωγήν καὶ τὴν ἀναπροσαρμογὴν καὶ ἐπαναφορὰν στὸ σωστὸ δρόμον τῶν νευρικῶν καὶ τῶν ἀνωμάτων παιδιῶν, ποῦ ὄλοι μας ἀπαντοῦμε καθημερινὰ στὴν βουλήν μας.

Δὲν παραλείπει νὰ τονίσῃ καὶ νὰ δώσῃ ἀρκετὰ χρήσιμα στοιχεῖα γιὰ τὴν σημασίαν τῆς ὑγιεινῆς καὶ κανονικῆς διατροφῆς τοῦ παιδιοῦ, τόσο στὸ ἴδρυμα, ὅσο καὶ στὴν οἰκονομίαν.

Ἀκολουθεῖ τὸ τέταρτον κεφάλαιον στὸ ὁποῖο ἀναλύει τὸ ῥόλον, ποῦ παίζουν στὴν ἀγωγήν τοῦ παιδιοῦ οἱ μεγάλοι οἱ ἐνήλικες (δάσκαλοι, γονεῖς, προσωπικὸ κλπ.). Θέλει τὴν αὐτομόρφωσιν τοῦ παιδαγωγόν, δίνει σχετικὰς ὁδηγίας γιὰ τὴν ὁργάνωσιν καὶ τὴν συνεισφοράν τοῦ προσωπικοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὴς κατευθύνσεις ποῦ πρέπει νὰ δίνει ἡ διεύθυνσις τοῦ σχολείου ἢ τοῦ ἰδρύματος, σχετικὰ μὲ τὰ προβλήματα τῆς νέας ἀγωγῆς.

Γενικὰ, μποροῦμε νὰ ποῦμε, τὸ βιβλίον αὐτὸ παρέχει πολυτιμὰς ὁδηγίας καὶ μυστὶ πραγματικὰ στὰ ζητήματα καὶ τὴς τάσεις τῆς νέας ἀγωγῆς, ὄχι μόνο τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς γονεῖς. μὰ καὶ τοὺς δασκάλους, ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀγωγήν καὶ τὴ μόρφωσιν τῶν παιδιῶν, σὲ σχολεῖα ὁσὶ οἰκοτροφεία, παιδοπόλεις, παιδικὰς ἐξοχὰς κλπ. Δὲν ἔχουμιν, παρὰ τὰ συστήσωμε θερμὰ τὴ μελέτην του σ' ὅλους τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς μας, ποῦ εἶναι γινώστες τῆς Γαλλικῆς. Θὰ ἦταν εὐχὴς ἔργον, ἐν γινόντων κατορθωτῶν νὰ μεταφρασθῆ αὐτὸ καὶ στὴ γλῶσσαν μας, γιατί θάδινα ἀρκετὰ διεισδυτικὰ στοιχεῖα στὸν ἐκπαιδευτικὸν μας κόσμον σχετικὰ μὲ τὴς νέας παιδαγωγικὰς κατευθύνσεις. Μὲ τὸ βιβλίον αὐτὸ παίρνει κανένας τὸ σωστὸ δρόμον, χωρὶς νὰ παραπληρῆ στὴ βουλήν του, γιατί, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ferrière τὸ τονίζει, δὲν εἶναι ὁπαθός, ὅστις τοῦ ἀκρου νεωτεριστικοῦ πνεύματος, ἀλλ' ὅστις καὶ τοῦ ἀκρου συντηρητικοῦ. Καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ ἀκρα τὰ θεωρεῖ παιγίδες ἐπικίνδυνες γιὰ τὸ δάσκαλον καὶ συνιστὰ νὰ προφυλάγεται κανένας, ὅστος νὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποφεύγῃ τὸ γλῶσσημα, εἴτε στὴν μίαν εἴτε στὴν ἄλλην κατεύθυνσιν. «Ὁ, τὴν γράφει καὶ δ, τὴν συμβουλεύει δὲν προέρχεται μόνο ἀπὸ θεωρίαν, ἀλλ' εἶναι σφρηλατημένο μέσον στὴν σχολικὴν πράξιν καὶ στὸ σημείον αὐτὸ ἔγκειται κατὰ τὴν γνώμην μας, ἡ πῶς μεγάλη ἀξία τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

1. Δυὸ προβλήματα γιὰ τὸ δάσκαλον.

Ἐνθα κοινῶς παραδεχόμενον εἶναι πρακτικῶς ὅλα τὰ παιδιὰ μποροῦν νὰ διδαχθῶν τὴν ἀνάγνωσιν, ἀν καὶ μὲ τὸν ὄρον «ἀνάγνωσις» δὲν ἐννοεῖται ἀπὸ πολλοὺς τίποτε περισσοτέρου ἀπὸ τὸ εἶναι ποῦ νὰ διδαχθῶν ἀπὸ τὸν πρῶτον τοὺς ὀρθοὺς φθόγγους ὁδοῖς ἀντικρύζουσαν τυχαίαν λέξιν. Πρέπει ὅμως νὰ γινεῖται διάκρισις μεταξὺ τῆς ἱκανότητος νὰ διαβάζουμιν ἐννοῶντας καὶ ἐκτιμῶντας τὸ ἀναγνωσκόμενον.

Ἐνθα πολὺ ἀμφίβολο ἀν ὄλοι οἱ μαθητὰι τοῦ ἀφοσιωτοῦ ἀπὸ τὸ δημιότικον μαθῶν σχολεῖον, ἔχουν ἀποχτησῆ τὴν ἱκανότητα τῆς γνήσιας ἀνάγνωσιν. Ἡ «ἀνάγνωσις» δὲν εἶναι μίαν ἀπλὴν δεξιότητα, ὅπως ἡ γραφὴ, ἡ ὁποία ἀπασὶ διδασχέται, δύνανται νὰ ἐξελιχθῆ αὐτομάτως.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν πρέπει νὰ ἀσκηθῶμιν σὲ διάφορα ἐπίπεδα δυσκολιών, καὶ μὲ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, τὸ νὰ εἰσάωται ἱκανοὶ νὰ διαβάζουμιν καλά σ' ἓνα ἐπίπεδο, δὲν ἀποτελεῖ ἀγγύθη εἶναι θὰ ἐκδηλωθῆ παρόμοια ἱκανότητα καὶ σ' ἓνα ψηλότερον ἐπίπεδο ἢ ἀκόμη καὶ στὸ αὐτὸ ἐπίπεδο ἀλλὰ σὲ ἄλλο πεδῖον διαφερόντων.

Πρέπει λοιπόν νὰ διασαφίσουμιν τὴ ἐννοοῦμιν ἐταν λέμε εἶναι παιδί ἔχει μάθει νὰ διαβάζει.

Βέβαια, ἐάν μὲ τὸν ὄρον ἀνάγνωσιν ἐννοοῦμιν κάτι περισσοτέρου ἀπὸ τὸ εἶναι ἔκφυτον τὴς λέξεων, τότε τὰ ἀποτέλεσμα τῆς συστηματικῆς ἐκπαίδευσιν παιδιῶν ἡλικίας 9 χρονῶν, κατὰ τὸν παρελθόντα μισὸ αἶωνα δὲν εἶναι εὐχάριστα.

Τὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς ἀνάγνωσιν εἶναι νὰ γνωρίζουμιν νὰ καταστήσωμιν τὰ παιδιὰ ἱκανὰ νὰ συλλαμβάνουμιν τὴν ἔννοιαν τῆς περιόπτῃς (ἀναγνωστικὸν κομματιῶν) ποῦ διαβάζουμιν, νὰ κρίνουμιν τὴν ἀξίαν τῆς καὶ νὰ τὴν χρησιμοποιούμιν ὅσον μποροῦν καλύτερα.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀναγνωστικῆς ἱκανότητος θὰ ἐκδηλωθῆ συνεπῶς κατὰ δύο τρόπους: α) Μὲ τὴν διαρκῶς ἀεξανόμενιν κυριαρχίαν τοῦ παιδιοῦ στὴς μηχανικὰς δυσκολίας τῆς ἀναγνωστικῆς τῶν λέξεων, κυριαρχίαν ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἀκρίβειαν μὲ τὴν ὁποία διαβάζει καὶ β) τὴν ἱκανότητα νὰ χρησιμοποιεῖ βιβλία «δυσκολώτερα» μὲ τὸ σκοπὸ νὰ διακρίνῃ καὶ συλλαμβάνῃ τὸ ἐνῆμα» τοῦ συγγραφέα στὸ γενικὸν του σκοπὸ καὶ τὴν ἀκριβῆ σημασίαν του.

2. Ἡ καλύτερη ἡλικία γιὰ ν' ἀρχίζουμιν τὰ παιδιὰ νὰ διδάσκωνται ἀνάγνωσιν.

Ὁ μεγάλος Ἀμερικανὸς φιλόσοφος καὶ Παιδαγωγός John Dewey ὁποστηρίζει εἶναι ἡ καλύτερη ἡλικία γιὰ ν' ἀρχίζουμιν τὰ παιδιὰ νὰ μαθαίνουμιν ἀνάγνωσιν εἶναι ἡ ἡλικία τῶν ὀκτῶ χρονῶν, ἀλλὰ αὐτὸ χρονολογεῖται ἀπὸ 40 καὶ πλέον χρονῶν. Σήμερα ὅμως γνωρίζουμιν εἶναι γιὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταλληλοῦσθαι γιὰ τὸ παιδί ἡλικίας ν' ἀρχισῆ νὰ μαθῆσιν ἀνάγνωσιν, ὁ σημαντικώτερος παράγοντας εἶναι ἡ νοητικὴ τοῦ παιδιοῦ ἡλικία καὶ ὄχι ἡ χρονολογικὴ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι εἶναι ἡ ἡλικία κατὰ τὴν ὁποία τὰ παιδιὰ μαθαίνουμιν τὸ πρῶτον νὰ διαβάζουμιν ἐξαρτᾶται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὴν νοητικὴν ὀριμότητά τους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὸ πῶς τὸ περιβάλλον τους ἔχει βοηθήσει νὰ κάνουμιν τὴν τέχνην τῆς ἀνάγνωσιν σωστὴ ἐπιθυμία τους.

Ἀπὸ πρόσφατην ἔρευναν ποῦ ἔγινε ἀπὸ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας τῆς Μ. Βρετανίας, συνάγεται τὸ πόρισμα εἶναι ἡ καλύτερη ἡλικία γιὰ ὅλα τὰ παιδιὰ ν' ἀρχίζουμιν νὰ διδάσκωνται ἀνάγνωσιν, εἶναι ἡ ἡλικία τῶν ἐξήμιου χρονῶν.

Ἄλλὰ τὸ συμπέρασμα τοῦτο μποροῦμιν νὰ παραδεχθῶμιν ἐάν α) ἀναγνωσῶμιν τὴν νοητικὴν δυναμικότητα τοῦ παιδιοῦ καὶ β) τὴ φύσιν τοῦ περιβάλλοντός του. Καὶ τοῦτο διέτι ἐκεῖ ὅπου τὸ γλωσσολογικὸν βάθος εἶναι φτωχὸ ὅστος ἡ συνήθεια τῆς «ἀνάγνωσιν» μόλις ἀπάρχει μεταξὺ τῶν γονέων του καὶ τοῦ στενοῦ περιβάλλοντός του καὶ ὅπου ἐπὶ πλέον πλούσιος συνδιαλέξει σπανίως ἀκούονται ἀπὸ τὸ παιδί, ἐκεῖ σ' ἓνα παιδί ἔξινουμιν μορφαὶ νὰ γεννηθῆ ἡ ἐπιθυμία νὰ μάθῃ νὰ διαβάζῃ πολὺ πέραν τῶν ἐξήμιου χρονῶν. Ἀπεναντίας σ' ἓνα περιβάλλον ὅπου τὸ γλωσσικὸν βάθος εἶναι τόσο εὐνοϊκὸ ὅστος νὰ κάμη τὰ παιδιὰ νὰ γνωρίζουμιν σὲ μικρότερην ἡλικίαν μὲ πλεθῶν παιδιῶν τραγουδιῶν καὶ στίχων, λαϊκῶν ποσειμῶν, ἀνεκδότων καὶ νὰ μιλοῦμιν μὲ κάποια εὐφρόδεια καὶ ὀρθότητα, ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ ἱκανότητα τοῦ παιδιοῦ νὰ μάθουμιν ἀνάγνωσιν, θὰ ἐμφανισθῆ συνήθως σὲ ποῖον μικρότερη ἡλικία, ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τῶν ἐξήμιου χρονῶν.

Ἐταν λοιπόν μποροῦμιν νὰ ποῦμιν εἶναι ἡ ἡλικία κατὰ τὴν ὁποία ἓνα παιδί θὰ νοιώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μάθῃ νὰ διαβάζῃ θὰ ἐξαρτῆται ἀπὸ τὴν νοημοσύνην του καὶ β) τὸ στενὸν περιβάλλον καὶ τοὺς δασκάλους του.

3. Σημασία ὀριμότητος γι' ν' ἀρχισῆ τὸ παιδί νὰ μάθῃ ἀνάγνωσιν.

Ἐνας ἔμπειρος θεατῆς μπορεῖ νὰ διακρίνῃ ποῖος τὸ παιδί εἶναι ἔτοιμον νὰ μάθῃ ἀνάγνωσιν. Σ' ἓνα εὐνοϊκὸν περιβάλλον αὐτὴ ἡ ἐτοιμότης ἐμφανίζεται ἰσχυρὰ γύρω στὴν ἡλικίαν τῶν πεντέμιου μὲ ἔξιν χρονῶν.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν τὸ παιδί ἐνδιαφέρεται καὶ ζητᾶει νὰ τοῦ λέμιν ἱστορίας, νὰ ξεφυλλίσῃ καὶ νὰ ἀρουν εἰκονογραφημένα βιβλία, νὰ ρωτᾶ γιὰ τὴς ἐπεξηγήσεις τῶν εἰκόνων καὶ θέλει νὰ γνωρίσῃ τὴν ἔννοιαν τῶν τυπωμένων φθόγγων, τῶν διαφημιστικῶν ποῦ ὄνταρουν στοὺς δρόμους καὶ σὲ ἄλλους δημόσιους χώρους.

Τὸ παιδί θὰ ρωτῆσῃ τί σημαίνει αὐτὴ ἡ ἐκείνη ἡ λέξις ποῦ τὸν τράβηξῃ τὴν προσοχὴν ἢ σὲ ποῖον μέρος τῆς σελίδας βρισκεται ἡ φράσις ἐκείνη ποῦ τοῦ διαβάσει.

Ταυτοχρόνον τὸ παιδί προσποιεῖται εἶναι διαβάζει καὶ κρατεῖ τὸ βιβλίον ἢ τὴν ἐφημερίδα μπροστὰ του —πολλὰς φορὰς ἀνάποδα— καὶ εἴτε ἐπαναλαμβάνει ἀπὸ μνήμης κάτι ποῦ διαβάσει ὁ πατέρας του ἢ ὁ μεγάλος ἀδερφός του λίγη ὄρα πρὶν ἢ ἐκφέρει χείμαρρον παραφρασμένην διαλέκτου, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς «ἀνάγνωσιν» ἐκτός ἀπὸ τὴν σημασίαν τῆς.

Τότε λοιπόν καταλαβαίνουμιν εἶναι τὸ παιδί ἀπέκτησε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μάθῃ νὰ διαβάζῃ. Ὅπου τὸ φαινόμενον αὐτὸ, σὲ εὐνοϊκὸν περιβάλλον, δὲν συμβῆ κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν πεντέμιου μὲ ἔξιν χρονῶν, πολλοὶ δάσκαλοι καταβάλλουμιν προσπάθειες νὰ τὸ ἀφυσουσιν.

Οἱ προσπάθειες αὐτὰς εἶναι: «Ὅταν τὰ παιδιὰ βλέπουμιν μεγάλωτερός τους νὰ ἀποκτοῦν ἀξίαν ἐπιθετὴν ἔξινουμιν καὶ διαβάζουμιν, τότε θὰ θαλήσουμιν καὶ αὐτὰ νὰ μάθουμιν ἀνάγνωσιν. Ὅταν ἴδουμιν τοὺς φίλους τῶν αὐτῶν νὰ εὐχαριστοῦνται καὶ νὰ διασκεδάσουμιν μὲ τὸ διαβάσμα, τότε θὰ θαλήσουμιν καὶ αὐτὰ νὰ γίνουμιν ἱκανὰ νὰ διαβάζουμιν. Ὅταν τὰ παιδιὰ ἐννοήσουμιν εἶναι μορφαὶ νὰ ἐξηγήσῃ τί παριστάνει μίαν εἰκόνα, βλέποντας τὴς λέξεις ποῦ εἶναι κάτω ἀπ' αὐτὴν, τότε θὰ νοιώσουμιν τὴν ἀνάγκην νὰ μάθουμιν νὰ διαβάζουμιν αὐτὰς τὴς λέξεις. Ὅταν ἀνακαλύ-

“ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ”
Γαβαλά — Ντούζου — Παπανδρέου

“Ευχε να βρεθώ στη σχολική γιορτή της 25ης Μαρτίου, που δόθηκε στο θέατρο της Μαρασλείου Παιδείας. Ακαδημία. Δεν μπορώ να παραστήσω την εθνική συγκίνηση και τον πατριωτικό ενθουσιασμό από τό εκλεκτό και πρωτότυπο πρόγραμμα.

Τό «Αθάνατο Σούλι», έμμετρο πατριωτικό σκέτος και τό «Κανάρης» σκέτος δε δυο εικόνες, οκρόπισαν ρίγη συγκινήσεως και γέμισαν εθνική υπερηφάνεια, δους παρηκολούθησαν τη γιορτή. Έκλεκτά άσματα, όπως τό «Μεσολόγγι» και ή «Σημία» εκτελέσθηκαν με άπόλυτη έπιτυχία από τη χορωδία τών μικρών μαθητών τών Πρωτόπων.

Άξιζε κάθε έπαινος στο λαμπρό αυτό εκπαιδευτικό “Ίδρυμα και τούς συγγραφείς Γαβαλά—Ντούζου—Παπανδρέου για τά πρωτότυπα έργα τους που εύτυχώς τά εξέδωσαν σέ ώρατο βιβλίο με τίτλο «Σχολικές Γιορτές». Περιλαμβάνει άπαιγέλλια, προσευχές, διαλόγους, σκέτες, άσματα, χοροδράματα. Χωρίζεται σέ δυο τόσα μέρη: τού γιορτή της 25ης Μαρτίου και τη γιορτή τών εξετάσεων. Θεωρώ ύποχρέωσιν να συστήσω τό άνω βιβλίο στους φίλους συναδέλφους ως πολύτιμο βοήθημα.

Τό εξέδωκε ό Έκδ. Οίκος ‘Ιω. Καμπανά και πωλείται άντί 25000 δρ. Χ. Π.

Μιτεκνών διδάσκαλος

Ψουν ότι τά όρατα παραμυθία και οι άμορφες ιστορίες που τούς λένε είναι γραμμένες στα βιβλία, τότε θα ενδιαφερθούν κι αυτά για τό βιβλίο. Όταν άνακαλύψουν ότι οι ταμπέλες τών δημοσίων και ιδιωτικών καταστημάτων βοηθούν τόν άνθρωπο στη ζωή του, τότε θα αισθανθούν την περιέργεια και θα ενδιαφερθούν και αυτά να μάθουν να τις εζηγούν.

Μά λίγα λόγια ένα παιδί δέν μπορεί να έλλιξη να μάθη να διαβάξη έως ότου άναπτυχξη σ’ αυτό ή αίσθηση ότι οι τυπωμένες λέξεις θα τό βοηθήσουν να καταλαβαίνει καλύτερα τις εικόνες, να γνωρίζη συχνά τι να κάνει στα καταστήματα και στους δρόμους και να μαθαίνει άμορφες ιστορίες και παραμυθία χωρίς τη βοήθεια τών μεγαλύτερων του.

Πρέπει επίσης να προσεθη ότι ένα παιδί που δέν έχει την δύναμη να άκούη προσεχτικά κάτι που τό λένε ό άλλοι ή που είναι άνικανο να άνακαλήρη και να άναπτύξη μια άλλη οειρά λέξεων που άκούει, δέν μπορεί να θεωρηθη ότι είναι έτοιμο για την πρώτη άνάγνωση.

Σπουδαίο είναι, να ξερούμε έμεις οι Δασκάλοι, ότι ή καθυστέρηση ενός παιδιού στην άνάγνωση, σέ μεγαλύτερη ηλικία, σπανίως όφείλεται σέ μια άλλη αίτια.

Πετυχημένη διάγνωση σέ μια τέτοια περίπτωση. Θα άποκαλήψη συνήθως μεταξύ άλλων, ότι έχουν έπανεργασίη αίτιας σάν τις παρακάτω: Νοητική καθυστέρηση, κοινωνική άπειρία, δειλία ή άπουσία της έπιθυμίας να μάθη να διαβάξη, άσθενείας της όρασης ή της άκοής ή της κυκλοφορίας και συχνή ή παραταταμένη άπουσία του από τό σχολείο σέ χρήσιμες περιόδους για τη μάθηση.

ΣΥΡ. Μ. ΚΑΛΛΙΑΦΑ
Καθηγητού της Παιδαγωγικής εν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν
ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΥΦΥΪΑ
“Εκδοσ Παιραματικό Σχολείου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Συρ. Καλλιάφα:
«ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΥΦΥΪΑ»
σελίδες 30—1952.

Ό σεβαστός μας καθηγητής της Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν κ. Συρ. Καλλιάφας, διευθύνοντας τό εργαστήριο της Πειραματικής Παιδαγωγικής, χάρισε στον εκπαιδευτικό κόσμο έδώ και λίγον καιρό μια πολύ σπουδαία έπιστημονική πραγματεία, που οχτείζεται με τά φαινόμενα του ψυχικού μας βίου με τόν τίτλο «Νοημοσύνη και εύφυΐα». Τό βιβλιαράκι αυτό πάνε περίπου 30 σελίδες κι είναι γραμμένο στην καθαρεύουσα έπιστημονική γλώσσα, την όποια μεταχειρίζεται σ’ όλα τά συγγράμματα ό σεβαστός καθηγητής.

Στην άρχή του βιβλίου του δίνεται ή έννοια της νοημοσύνης. Κατά τόν συγγραφέα νοημοσύνη είναι ή ικανότητα της ψυχής εκείνη, κατά την όποια μπορούμε να διακρίνουμε κάθε πράγμα από τό άλλο, αλλά ταυτόχρονα να συνδέουμε αυτό και με άλλα πράγματα βρίσκοντας τις σχέσεις, που ύπάρχουν πρὸς αυτό. Τη νοημοσύνη τη χαρακτηρίζει πρακτική και θεωρητική. Ἡ πρακτική άποβλέπει πάντα στη χρησιμοποίηση τών διαφόρων πραγμάτων σέ σχέση με την πρακτική τους άξία, στην άμση μετάσταση τών διανοημάτων σέ πράξεις, οι όποιες έξυνηρητούν τόν πρακτικό βίο. Ἡ θεωρητική όμως νοημοσύνη έπιδιώκει μόνο τη γνώση του πράγματος άπλως και έαυτή, δέν θέλει να λαμβάνει ύπ’ όψη της τη χρησιμοποίηση του πράγματος, δηλ. την όφέλεια ή τη βλάβη που μπορεί να προέληη άπ’ αυτό τό πράγμα. Για παράδειγμα θεωρητικής νοημοσύνης παρουσιάζει τόν άκραφνή έπιστήμονα βοτανικό, ένδ τέτοιας πρακτικής νοημοσύνης φαινόμενο είναι ό κηπουρός, ό δασανόμος. Τό ζήτημα τών ειδών της νοημοσύνης όδηγεί στη διάκριση τών τών ψυχικών τύπων, όπως πραγματεύεται αυτός σέ άλλο του σύγγραμμα ό κ. Καλλιάφας: «Χαρακτήρες και ψυχολογικοί τύποι». Παραδέχεται τέσσερες ψυχικούς τύπους, (βιανθητικό, συναισθηματικό κλπ.), χωρίς όμως στην πραγματικότητα να ύπάρχη άόστηρά άμηνής τύπος.

Ἡ νοημοσύνη, τονίζει, έχει σχέση και με τη βούληση, πράγμα, που κατά τά παρασμένα χρόνια δέν είχε προσεχθη. Ὁ νοήμων πρέπει νάχη ισχυρή βούληση, γιατί χωρίς βούληση, δέν μπορεί κανένας να χαρακτηρησθη, ότι έχει νοημοσύνη. Ὅσο ισχυρότερη βούληση έχει ένα άτομο τόσο περισσότερο έπιτυγχάνει από άποψη νοημοσύνης. Ὅποιος έχει θεωρητική νοημοσύνη την εκδηλώνει σέ προβλήματα θεωρητικά, όποιος έχει πρακτική σέ πρακτικά. Ἐπειδή ή νοημοσύνη είναι λειτουργία σύνθετη, ζητάει να αναλύεται αυτή θεωρητικά στις Ιδιότητες της, ή όπως άλλοιως λέγονται, στους συντελεστές της. Μνημονεύει τούς συντελεστές κατά Μετσαππ, αλλά μάλλον τάσσεται με τις έρευνες που έχουν γίνει οχτικά πρὸς τό ζήτημα αυτό με τό όστημα του Rorschach, γιατί τό όστημα αυτό παραδέχεται τη θεωρία της όδότητας. Κατά τις έρευνες τών συντελεστών της νοημοσύνης όδηγούμαστε σέ να παραδεχθούμε τό σύνθετο της νοημοσύνης και τό γεγονός ότι έχει τις ρίζες της στο όνολο τών λειτουργιών του ψυχωσωματικού οργανισμού. Κατά συνέπεια βρίσκεται σέ πολύ στενή άλληλεπίδραση μ’ αυτές. Ἐχει λοιπόν σχέση με τις άλλες θεμελιώδεις ψυχικές λειτουργίες. Ἀπ’ αυτό βγαίνει ή άπαίτηση, ότι ή νοημοσύνη δέν πρέπει να καλλιεργηται με μονομερεια, γιατί τότε ύπάρχει κίνδυνος να παραμαλήθουν ή να άπώθηθουν οι άλλες λειτουργίες και να καταλήζουμε σέ ψυχική άνωμαλία. Με τη

μονομερή καλλιέργεια δέν μπορούμε να πετύχουμε δημιουργικότητα, όπως είναι μερικές περιπτώσεις σέ ήλιθιους που έχουν καταπληκτική μνημονική ικανότητα, όπως είναι οι όρθιμομνημονες κλπ. Τη νοημοσύνη λοιπόν πρέπει να τη θέλουμε βοηθό στη λειτουργία της όδότητας, που έχει έργο να ένωση πρὸς αυτή τη γενική κατεύθυνση όλες τις λειτουργίες. Με τόν τρόπο αυτό θα δημιουργηθη μια όσωτη προσωπικότητα, που θα διακρίνεται για τη μεγάλη της ζωτικότητα και δημιουργικότητα. Ἀν θελήσουμε να βρούμε τη σχέση, που ύπάρχει άνάμεσα στη νοημοσύνη και στην εύφυα, κατά τη γνώμη του συγγραφέα, πρέπει να θεωρούμε την εύφυα σαν κάτι πιο εύρύτερο άπ’ τη νοημοσύνη. Είναι δε άναγκαία ή διάκριση τών δυο αυτών έννοιών, γιατί ό εύφυα παρουσιάζεται σαν άνώτερη προσωπικότητα από άποψη πνευματική. Πολύς λόγος γίνεται τελευταία για τό ζήτημα της εύφυας, τό όποιο κατέκτησε τό διαφέρον τών ψυχολόγων. Με βάση τά πορίσματα, τά όποια έχουν προκύψει από την έρευνα του ζήτηματος αυτού, έχουν μεταβάλει σήμερα την άρχική αντίληψη για τόν ψυχικό βίο, για τά διάφορα προβλήματα, που άφορούν αυτόν καθός και για τις μεθόδους έρεύνης. Ἀκόμα έχει επέλθει μεταβολή και στο πρόβλημα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Ἡ μεταβολή όμως αυτή δέν άπορρίπτει τις μέχρι τώρα μεθόδους, που άφορούν την ψυχολογική έρευνα, αλλά τις βελτιώνει και εισάγει προσέτι και νέες, που έπιδιώκουν την έξερεύνηση του όλου ανθρώπου. Λειτουργικακά τέλος ό συγγραφέας άσχολεύεται και με τό ζήτημα τών μεθόδων, που έπιδιώκουν την ψυχολογική έρευνα. Ἀναφέρει τις τέτοιες του Ebbinghaus, Fischer, Binet κλπ. ως πεπαληωμένες και δίδει μεγαλύτερη σημασία στην μέθοδο του Rorschach, γιατί αυτή έπιδιώκει την έξερεύνηση της όλης προσωπικότητας. Ἀλλωστε αυτή έχει τραβήξει σήμερα τό διαφέρον όλων τών ψυχολόγων.

Ό συγγραφέας διατηρεί όμως και κάποιες έπιφυλάξεις για τις κρίσεις του, γιατί ή ψυχολογία βρίσκεται ακόμα σέ νηπιακή ήλικία και γιατί ή ψυχή του ανθρώπου είναι μυστήριο. Για να εισδύση δέ κανένας σ’ αυτή πρέπει να πετύχη συγκέντρωση στον εαυτό του, τόν όποιο πρέπει να τόν βλέπη αντικειμενικά. Ἀνάγκη νά άποκτηση την άποσύνδηση. Καταλήγει εκφέροντας τη γνώμη του, ότι ό ψυχολόγος πρέπει νάχη μέσα του την ικανότητα και την άκομητη προθυμία για την κατανόηση του όλου ανθρώπου, αλλά σιγά σιγά αυτή ή ικανότητα και προθυμία νάει συνδεμένη με την άγάπη πρὸς τόν άλλο, γιατί χωρίς αυτή την άγάπη τίποτε δέν μπορεί να πετύχη ή ψυχολογία.

Ἐχοντας ύπ’ όψη μας πόσο έχει όφέλησι ό σεβαστός μας καθηγητής την εκπαίδευση με τά τόσο σοβαρά του συγγράμματα κι έχοντας ύπ’ όψη πόσο χρειάζεται ή μελέτη τών προβλημάτων του ψυχικού βίου για τό έργο του δασκάλου, εμιασε ύποχρεωμένοι να ποιμε πρὸς τό βιβλιαράκι αυτό του κ. Καλλιάφα είναι χρησιμώτατο για κάθε εκπαιδευτικό και πρέπει να μελετηθη άπ’ όλους τούς συναδέλφους. Ἀλλως τε, καθώς είπαμεμε δλοι μας, τά ζήτήματα, που άφορούν τόν ψυχικό βίο ή γενικά, να ποιμε την ψυχολογία του παιδιού, άποτελοδν σήμερα την βάση της Παιδαγωγικής. Τό βιβλίο αυτό, με τά νεότερα, τό τόσο διαφωτιστικά στοιχεία, τά όποια μας παρουσιάζει, οχτικά με τη διανόηση του παιδιού, συμβάλλει άφάνταστα στο έργο του παιδαγωγού. Τό σημείο, που διαλαμβάνει για την άγά-

ΤΙ ΛΕΓΕΙ Ο ΚΡΙΣΗΜΑΟΥΡΤΙ
ΓΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Του κ. ΓΡ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥ, Διευθυντού
του 9ου Δημοτικού Σχολείου Καλαμών

Ἀπό την άνατολήν έπήγασαν δ-λες οι μεγάλες θρησκείες. Ἀπ’ εκεί έρχεται τό φῶς του ήλιου. Ὅλοι κατά την προσευχήν των, στην Ἐνατολή στρέφονται. Ὅλη ή άρχαία φιλοσοφία στην Ἐνατολή εκκλάσθη. Ἡμείς παρακολουθοδμε την φιλοσοφίαν της Δύσεως. Ἀς ρίξουμε ένα βλέμμα στην άνατολή και σήμερα, να ίδοιμε τί μας λέγει ένας σύγχρονος Ἰνδός σοφός, ό Κρισναμουρτι ιδία την εκπαίδευσιν:

Είναι λυπηρόν λέγει, ότι σημερον τό επαγγελμα του δασκάλου δέν στέκεται στο αυτό έπίπεδο με τά άλλα ελεύθερα επαγγέλματα.

Τό επάγγελμα τού δασκάλου είναι τό σπουδαιότερον και τό ιερώτερον διά κάθε έθνος, διότι αυτό διαμορφώνει τούς χαρακτήρας τών μελλόντων πολιτών.

Ό δάσκαλος όφείλει να έχη άρκτόν μισθόν διά να έπαρκή εις τάς άνάγκας τās Ιδικάς του και της οικογενείας του, και ως έκ τούτου ή έπιθυμία του είναι φυσική και δικαία να ζητά άξησιν άποδοχών.

Πρέπει τό Κράτος να σκεψη με τι τρόπον θα τόν κάμη να μη ζητά άξησιν τών άποδοχών του, ή να παραδίδη Ιδιαίτερα μαθήματα, αλλά ό μισθός του να είναι άρκτός, ώστε να είναι τελείως άφωσωμένος εις τό έργον του.

Και τότε ό δάσκαλος θα είναι εύχαριστημένος διά την θέσιν που κατέχει, εύτυχής διότι είναι δάσκαλος, με συνείδησιν της άξίας του επαγγέλματος του, όποιάδηποτε και άν είναι ή οειρά του μεταξύ τών συναδέλφων του, ή όποια σημερον διακρίνεται από τό ποσόν τών άποδοχών.

Μόνον εκείνος που είναι εύχαριστημένος και εύτυχής, μπορεί να έχη πνεύμα άρκτά ελεύθερον διά να διδάσκη καλά.

Ἡ άγάπη λέγει, κάμνει τόν άνθρωπον Ικανόν να άποκτηση δλας τάς άλλας άρετάς, και ότι αδια χωρίς άγάπην δέν θα είχαν άξισιν. Δι’ αυτό κανείς δέν θα έπρεπε να είναι δάσκαλος, εις κανέναν δέν έπρεπε να έπιτρέπουν να διδάσκη, έφ’ όσον διά της καθημερινής του ζωής, δέν είχαν άποδείξει ότι ή άγάπη είναι ή κυριαρχούσα Ιδιότης της Ιδιοσυγκρασίας του.

Και θα μάς έρωτήσουν: Με ποιόν τρόπον είναι δυνατόν να έξακριβώσωμε έάν ένας άνθρωπος έχη εις άρκτόν βαθμόν άνεπτυγμένην την άγάπην, ώστε να είναι άξιος να γίνει δάσκαλος;

Ὅπως τό παιδί από τά μικρά του χρόνια παρουσιάζει τās Ικανότητας δι’ αυτό ή εκείνο τό επάγγελμα, έτσι και μια φύσις Ιδιαίτέρως και έντόνως πημυρισμένη με άγάπη καταδεικνύει ένα παιδί διά τό επάγγελμα τού δασκάλου.

πη, με την όποια κρέπει νάει έφωδιασμένος ό ψυχολόγος για την κατανόηση και τη βοήθεια του άλλου, άς προσεχθη περισσότερο άπ’ όλους μας.

Κώστας Η. Λαζαρίδης

Διευθύνσις σφράγις τῷ ὄνομα 8
8 1 τοῦ Α. Π. 1952/1953:
Ἐδίδους: Διδ. Ὀμοσπονδία Ἑλλάδος
Πρόεδρος: ΘΕΟΔ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής Τυπογραφείου:
ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ
Κατοικία: Γαρόν 47Β

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΑΓΙΑΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ 13 - ΤΗΛΕΦ. 36-547

Έτησια συνδρομή του Διδασκαλικού Βήματος . Δραχ. 35.000
Τιμή του φύλλου 1.500
Διά τας Σχολικὰς Έφορείας 100.000

" DIDASKALIKON VEMA.,
ORGAN OF THE FEDERATION OF ELEMENTARY TEACHER'S OF GREECE
BRANCH OFFICE: 13 FILOTHEI ST., ATHENS (GREECE)

" DIDASKALIKON VIMA.,
(Tribune des Instituteurs)
ORGANE OFFICIEL DE LA FÉDÉRATION DES INSTITUTEURS DE GRÈCE
BUREAUX: RUE FILOTHEI 13 ATHÈNES (GRÈCE)

© ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ©

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΑΡΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐξεδήλωσεν, ὡς πληροφοροῦ-
μεθα, **ΣΧΕΤΑΙΑΣΜΟΝ** κατὰ τῆς Διοικήσεως τῆς Ὀμοσπονδίας,
διὰ τὸν ἔλεγχον, ὅστις ἠσκήθη κατὰ τῆς γνωστῆς ἀποφάσεως καὶ
διὰ τὴν μορφήν ἀκόμη τοῦ ἐλέγχου. Τὸ γεγονός; τοῦτο μᾶς δη-
μιουργεῖ ὑποχρέωσιν ἀπαντήσεως, τὸ μὲν πρὸς ἀποσαφήνισιν τῶν
πραγμάτων, τὸ δὲ πρὸς ἀποτροπὴν δημιουργίας **ΚΑΚΟΥ ΠΡΟ-
ΓΟΥΜΕΝΟΥ**.

Πρῶτον, ὡς ἀποσαφηνισθῆ, ὅτι πρόκειται περὶ ἐπιστημονικῆς
ΚΡΙΤΙΚΗΣ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ε. Σ., τὴν ὁποίαν ἐχομεν
οὐ μόνον δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ καθήκον νὰ ἀσκήσωμεν.

Δεύτερον, μεταξὺ Ἐκπαιδευτικῶν Συμβουλίων καὶ Ὀμοσπον-
δίας δὲν ὑφίσταται οὐδεμίαν σχέσιν ὑπερσυναικῆς ἐξαρτήσεως, ἀπα-
γορεύουσα τὴν ἀσκήσιν εἴτε κριτικῆς εἴτε ἐλέγχου τῆς ἐπιστημο-
νικῆς, κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ὁρθότητος τῶν ἀποφάσεών του.

Τρίτον, τὴν ἀποστολήν, τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν ἀρμοδιό-
τητα τῆς Ὀμοσπονδίας δὲν καθορίζουν τὰ στενὰ συνδικαλιστικὰ
συμφέροντα, ἀλλὰ προεχόντως αἱ πεποιθήσεις τῆς περὶ τὰ συμφέ-
ροντα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπερὶ τὰ ὁποῖα οὕτε σκοποὶν οὕτε δεσμὸν
ἀναγνωρίζομεν ὑπέρτερον.

Τέταρτον, παρερμήνευσε τὸ Ε. Σ. τὴν μορφήν τοῦ ἐλέγχου,
ἥτις ἀληθῶς ὑπῆρξεν ἡπία, ἐνθ' ἃ ἠδύνατο νὰ εἶναι καὶ τραχεῖα
καὶ τραχυτέρα. Κυρίως ὅμως ἡ παρερμηνεία ἐντοπιστέα εἰς τοῦτο:
τὴν μορφήν τῆς κριτικῆς ἢ ἐλέγχου περὶ τὴν ἐπιστημονικὴν
καὶ ἐθνικὴν ὁρθότητα τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ε. Σ. δὲν καθορίζει ἡ
ἀπολειπομένη σχέσιν ὑφιστάμενου! Ἄλλ' ἡ ὑφιστάμενη παρ'
ἡμῖν εὐπρέπεια, τὴν ὁποίαν τόσον δεινῶς καὶ ἀδίκως φαίνεται
παρεξηγοῦν τὸ Ε. Σ.

Καὶ τελευταῖον περὶ ταῦτα ὀφείλομεν νὰ διαλύσωμεν τὰς
πλάνας τοῦ Ε. Σ. Ἡ Διοίκησις τῆς Ὀμοσπονδίας οὕτε πλασματικῆ
οὕτε συμβατικῆ συμβαίνει νὰ εἶναι, ἀλλὰ ζῶσα καὶ ἀληθῆς ἐκ-
προσώπησις τῶν παλῶν καὶ τῶν πλίστων τῶν δημῶν τῆς Ἑλ-
λάδος, περὶ οὐδὲν ἄλλο μοχθοῦσα ἢ περὶ τοῦ πῶς θὰ ἐκφράσῃ,
πληρέστερον καὶ ἐναργέστερον, ὅτι ἄγιον καὶ ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον
ἐνυπάρχει εἰς τὴν μεγάλην ἀποστολήν καὶ τὴν μεγάλην ψυχὴν
τῶν Ἑλλήνων Δημοδιδασκάλων.

Σημειοῦμεν ἐν τέλει, ὅτι ἐχαράξαμεν τὰς ἀνωτέρας σαφεῖς,
κατὰ δυνατὸν, διαχωριστικὰς γραμμάς, τὸ μὲν, ἵνα ἀποτρέψωμεν
παρομοίας ἐν τῷ μέλλοντι παρερμηνείας, τὸ δὲ, διότι πιστεύομεν,
ὅτι μόνον ὑπὸ ταύτας δύναται νὰ ὑπάρξῃ γόνιμος **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**
Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὀμοσπονδίας.

Η ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΙΣ

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας,
ἐκ συνεργασίας του μὲ τὸν κ.
Πρόεδρον τῆς Ὀμοσπονδίας μας,
καθ' ἣν ὁ κ. Πρόεδρος διετύπω-
σε φόβους διὰ τὴν πραγματο-
ποίησιν τῆς διαβαθμίσεως τοῦ
κλάδου, ἐβήλωσε τὰ ἐξῆς:

Ἡ διαβάθμισις τοῦ κλάδου θὰ
πραγματοποιηθῆ. Ἐάν τυχὸν ὑπάρ-
χουν ἀντιδρῶντες, ἀσφαλῶς πλαν-
ῶνται, καὶ πλανῶνται πλάνην
ἐπικίνδυνον.

Δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν λοιπὸν,
ἐδήλωσεν ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Ὑ-
πουργός, νὰ ἐπιβάλλουν τὰς γνώ-
μας των οἱ πλανῶμενοι, ἀλλὰ θὰ
ἀγωνισθῶμεν διὰ τὴν ἠθικὴν ἀπο-
κατάστασιν τοῦ Δημοῦ χάριν
τοῦ ἔθνους, καὶ θὰ νικήσωμεν.

Ἡ τόσον συγκινητικὴ καὶ γεν-
ναία συμπράξασις τοῦ κ. Ὑ-
πουργοῦ πληροῖ τὴν ψυχὴν μας
μὲ εὐγνωμοσύνην.

Δὲν ἔχομεν τίποτε ἄλλο νὰ
εἴπωμεν.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

«Προσωπικῶς ἔχω τὴν φιλοδο-
ξίαν νὰ προφθάσω νὰ ἴδω τὴν
Ἑλλάδα τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν
ὁποίαν ὁ διδάσκαλος θὰ ἔχη παν-
τοῦ τὸ προβάδισμα καὶ ὅλοι θὰ
ἀποκαλύπτονται ἐνώπιόν του».

(Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Βασι-
λέως μας εἰς τὸ γεῦμα τοῦ Ρο-
ταριανοῦ ὁμίλου περὶ τῆς γονί-
μου δράσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύ-
ματος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεργῶς
συμμετέχουν οἱ διδάσκαλοι).

Φιλοδοξεῖ ὁ Βασιλεὺς νὰ ἴδῃ
τὴν Ἑλλάδα κραταῖαν καὶ εὐτυ-
χισμένην. Πρὸ τούτου ὅμως φιλο-
δοξεῖ νὰ ἴδῃ τὸν διδάσκαλον κα-
τέχοντα τὴν ἀνωτάτην κοινωνικὴν
βαθμίδα, διότι πιστεύει, ὅτι μόν-
ον διὰ τῶν διδασκάλων θὰ ἀνυ-
ψωθῆ ἡ Πατρίς.

Καὶ οἱ μὲν διδάσκαλοι. θὰ ἐξα-
κολουθήσουν διαθέτοντες ἀφει-
δῶς ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀποτελεσμα-
τικώτεραν μὲρῶσιν τοῦ Λαοῦ
καὶ εἰς τὴν ἐξυπρέτησιν τῶν
πολλαπλῶν ἀναγκῶν του, οὐδὲ
θὰ ἀκνήσουν νὰ εἶναι πάντοτε
παρόντες εἰς τὸ προσκλητήριον
τῆς Πατρίδος, διότι γνωρίζουν
σαφῶς, ὅτι πολλὰ τὰ σπουδαῖα ζη-
τοῦνται παρ' αὐτῶν.

Ἄλλ' ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ
στρέψῃ ἰδιόρῳσαν τὴν προσοχὴν
τῆς εἰς τὸν διδάσκαλον, νὰ τὸν
ἀνυψώσῃ ἠθικῶς καὶ νὰ τὸν ἐπι-
βάλλῃ εἰς τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν,
διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν, τὴν
ὁποίαν ὁ Βασιλεὺς φιλοδοξεῖ εἰ-
σὺτόν.

Καὶ μόνον τότε ἡ Ἑλλάς θὰ
ἴδῃ καλύτερας ἡμέρας.

*

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΘΕΣΕΩΝ

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 68 τοῦ
Α. Ν. 2180/40 «αἱ αἰτήσεις μεταθί-
σεων ἀπὸ Α.Ε.Σ.Σ.Ε. εἰς Α.Ε.Σ.Σ.Ε.
κρίνονται ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ
Συμβουλίου καὶ ὑποβάλλονται πρὸς
τὸν Ὑπουργὸν τὸν βραδύτερον μέχρι
τέλους Μαΐου, ὅστις ὑποχρεοῦται, ὁ-
πως ἀποφασίσῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὴν
σχετικὴν πράξιν μέχρι 15 Ἰουνίου».

Καὶ αὐτὰ μὲν ὀρίζει ὁ Νόμος. Ἀ-
τυχῶς ὅμως πολλὰκις λησμονεῖται νὰ
ἐφαρμοῦνται ἐνεκα ποικίλων λόγων.

Καὶ δημιουργοῦνται τὰ ἐξῆς ἄ-
τομα:

1.—Δίδεται ἡ ἐντύπωσις, ὅτι τὸ
Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, δηλ. ἡ
Ἀνωτάτη ἀρχὴ τῆς Ἐκπαιδεύσεως,
παρανομεῖ.

2.—Οἱ μετατιθέμενοι συνάδελφοι
δὲν γνωρίζουν ἐγκαίρως τὴν νέαν των
θέσιν κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ νέου Σχο-
λικοῦ ἔτους.

3.—Δημιουργεῖται ἡ πολυπληθε-
στάτη συγκέντρωσις τῶν ἐνδιαφερομέ-
νων ἐκπαιδευτικῶν κατὰ τοῦ; θερι-
νοῦς μῆνας εἰς τὰ πρὸ τοῦ Ὑπουργείου
πεζοδρομια, παρουσιάζουσα ὄχι, βέ-
βαια, εὐχάριστον θέαμα καὶ συνεπα-
γομένη μεγίστας ταλαιπωρίας.

4.—Υποβάλλονται οἱ συνάδελφοι
εἰς σημαντικὰς δαπάνας, παραμένο-
ντες ἐν Ἀθήναις, καὶ ἀναμένοντες τὴν
ἐκδοσὴν τῶν οικείων ἀποφάσεων μετα-
θεσῶν των.

5.—Ἀναγκάζονται νὰ σχηματίζουν
τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι μόνον διὰ τῆς δια-
θέσεως πολιτικῶν μέσων θὰ ἐπιτύχουν
τὴν αἰτουμένην μετᾶθεσιν των.

Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν, ὅτι τόσον
τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, ὅσον
καὶ ὁ Ὑπουργός μας, θὰ ἐνδιαφε-
ροῦν νὰ ἐξαφανίσουν ἀπαξ διὰ παν-
τός τὰ ὡς ἄνω παρασταζόμενα ἄτομα.

ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Κατόπιν ψηφισθέντος Νόμου, οἱ
Δημοδιδασκαλοὶ, πτυχιούχοι ἀνωτά-
των σχολῶν, δύνανται νὰ μεταταξῶ-
σιν εἰς τὴν Μέσσην Ἐκπαίδευσιν.

Κατόπιν τούτου, πολλοὶ, ὡς πλη-
ροφροῦμεθα, συνάδελφοί μας, ἐτοι-
μάζονται νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς οὕτω
παρεχόμενῆς εἰς αὐτοὺς ἐκκαιρίας,
διὰ νὰ ἐγκαταλείψωσιν τὸ Δημοτικὸν
Σχολεῖον, διὰ τὸ ὁποῖον προωρίσθη-
σαν καὶ νὰ μεταπηδήσωσιν εἰς ὅλ-
λους ἐκπαιδευτικοὺς κύκλους.

Ἡ τάσις τοῦ ἀτόμου διὰ μίαν
εὐρύτεραν ἐξέλιξιν εἶναι, βεβαίως,
ἀποτέλεσμα μίαις εὐγενοῦς φιλοδο-
ξίας, τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι δυνατόν
νὰ μὴ ἐκτιμήσωμεν. Καὶ οἱ ἐν λόγῳ
συνάδελφοι, θεωροῦντες ἑαυτοὺς
ἱκανῶς παρασκευασμένους διὰ τὴν
μὲρῶσιν τῶν εἰς τὴν Μέσσην Ἐκπαί-
δευσιν φοιτῶντων, δύνανται ἐπαξίως
νὰ ἐπιζητήσωσιν τὴν τοιαύτην μετᾶ-
ταξίν των.

Ἄλλ' ἐρωτῶμεν:

Εἶναι εὐρύτερα ἢ ἐξέλιξις τῶν
οὕτω σκοπετομένων συνάδελφων, με-
ταπηδῶντων εἰς τὴν Μέσσην Ἐκπαί-
δευσιν; Καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ δυνατό-
της μίαις τοιαύτης ἐξελίξεως, ἐάν
παραμείνουν εἰς τὴν διακονίαν τῆς
Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως, ἥ ὅποια
ἔχει διανοίξει ἀπὸ τινῶν ἐτῶν εὐρυ-
τάτην τὴν λεωφόρον τῆς σταδιοδρο-
μίας διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς Δημοδιδασ-
κάλους; Ἡ μῆκαις δὲν περιποιεῖ τὸ
Δημοτικὸν Σχολεῖον ἰδιάζουσαν τι-
μὴν εἰς ἐκείνους, ποῦ εἶναι εἰς θέσιν
νὰ ἐκτιμήσωσιν τὴν ἀξίαν τῶν καὶ νὰ
διαθέσωσιν τὰς βυζανμεις των διὰ τὴν
ἀνάδειξίν των;

Οἱ συνάδελφοι, οἱ τυχόντες μορ-
φῶσες εἰς ἀνωτάτας σχολὰς, εἶναι
ἀνάγκη νὰ παραμείνουν εἰς τὰς
ἐπάλξεις τῆς Λαϊκῆς Παιδείας, διὰ
τὴν ὁποίαν εἶχον προορίσει ἑαυτοὺς,
διότι αὐτὴ πρὸ παντὸς ἔχει ἀνάγκη
τῶν ἐπιστημονικῶν των ἐφοδίων καὶ
ἐν τῇ ἐξυπρέτησιν τῶν σκοπῶν αὐ-
τῆς θὰ ἐξελιχθοῦν καὶ θὰ τιμήσωσιν
καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὸν Κλάδον δλό-
κληρον.

Κάμνομεν διὰ τοῦτο ἑκκλησιν
πρὸς αὐτοὺς, νὰ παραμείνουν εἰς
τοὺς κόλπους τῆς διδασκαλικῆς μας
οικογενείας καὶ νὰ μὴ γίνωσιν παραι-
τοι σοβαρὰς ζημίας τοῦ Δημοτικοῦ
σχολείου, ἀφοῦ οὐδὲν ἰδιαιτέρον
ὄφελος θὰ προκύψῃ δι' αὐτοὺς, ἀπὸ
μίαν μετᾶταξίν των εἰς τὴν Μέσσην
Ἐκπαίδευσιν.

*

ΜΕΤΑΤΑΞΙΣ

Εἰς τὸν μετᾶταγέντα εἰς τὸ Ὑ-
πουργεῖον Ἔργασίας ὡς ἐπόπτην
ἐργασίας συνάδελφον κ. **Δημ. Δρουγ-
γιλίδην** τοῦ ἀπευθόμενον θερμὰ
συγχαρητήρια καὶ τοῦ εὐχόμεθα εὐ-
δοκίμησιν. Εἴμαθα βέβαιοι, ὅτι καὶ
ἀπὸ τῆς νέας του θέσεως ὁ κ.
Δρουγγιλίδης θὰ ἐνθυμεῖται πάντο-
τε καὶ θὰ τὸν συγκινῆ βαθεῶς τὸ
δημοτικὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον διηκό-
νησε ἐπὶ μίαν 10ετίαν, θὰ παραμείνῃ
δὲ πιστὸς καὶ ἐνθερμος φίλος τόσον
τοῦ ἔθνικο λαϊκοῦ σχολείου, ὅσον
καὶ τοῦ ἀφανοῦς ἥρωος — ἐργάτου
τοῦ δημοδιδασκάλου.

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ "ΔΙΔ. ΒΗΜΑ"

ΜΙΑ ΓΝΩΜΗ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΑΝΕΓΕΡΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ

Αγαπητοί «Βήμα»
Αν θέλεις, δημοσίευσε τις παρακάτω σκέψεις μου, που απευθύνονται σ' όλους τους συναδέλφους μας για το φτιάξιμο του μεγάρου μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,
Η Ομοσπονδία μας πήρε μία απόφαση να φτιάξει ένα μέγαρο, γιά το άμμο καλό τών παιδιών μας, τό δικό μας, και τό άμμοσο τής πατρίδας μας. Τό μέγαρο αυτό πρέπει να γίνει, και θα γίνει, γιατί τό πύργον στους ώμους του άξια από τήν οικογένειά μου χέριε.

Ο ρεθμός άμμο, μέ τόν όποιο μαζεύονται τά χρήματα είναι πολύ... βαρύθμος. Έκανα έναν πρόχειρο λογαριασμό — μηχανικός δάν είμαι — αλλά λογαριασμός πώς πρέπει να κοστίζει πάνω από τρία εκατομμύρια — γιατί τό βάλετο μεγαλόπρεπο, επιβλητικό, άγνάσιο τών 15 χιλιάδων δασκάλων. Τά χρήματα αυτά μέ τις εφορίες μας 10 χιλ., 20 χιλ., 50 χιλ., κρι κάπου κάπου κανένας μας 100 χιλ., δάν μαζεύονται όδτε όδταν όδτε σά δύο τρία χρόνια, και τό μέγαρο πρέπει να γίνει γρήγορα, γιατί όλων μας οι ανάγκες είναι γρήγορες.

Μά τήν άποψη λοιπόν εισηγορής — άξ ματαχειρισθώ μία παρομοία — (και επειδή είμαι πόντιος, μία ποντιακή). «Μά τήν πορδήν φούστορον κίνετα». Δηλαδή: (μέ τήν πορδή δάν φήνετα θιελιάτα). Πρέπει να δάλωμα νυστερία σά... άδαιο πορτοφόλι μας. Και νά τί πρόταίνω, γιά να δούμα σά τό τέλος τού 1953 τό ποθητό από όλους μέγαρο. Είραστο 15 χιλ. δασκάλιοι, κάθε 15θήμερο να μέλας κρετάν ένα άδακα(λίανρο) (όπως λέν οι νησιώτες μας) τόν μήνα 30 χιλ. άδακα(λίανρο) δηλαδή 300 εκ. Τόν χρόνο 3.600.000.000, να τό μέγαρο έγινε κίδα, τόφτιασσα συνάδελφοι. Τώρα πολλοί διαβάζοντάς με θά γαλούν και θά λέν: Βρά τόν καβύριο τόν συνάδελφο τήν φούνθη... «Οι θάλα λέει... Είναι δυνατόν να δίνουμε κάθε 15 μέρες ένα άδακα(λίανρο); Πάει καθήκονα θά παθάνουν τά παιδιά μας! «Εί άν πρόκειται να παθάνουν τά παιδιά μας γιά ένα άδακα(λίανρο) σίς 15 μέρας άξ παθάνουν (έγώ έχω τρία πρός τό παρόν). Τί είναι 10 χιλιάδες σά 15 μέρες; 6 τσιγάρα τήν ήμέρα, ή μισός καφές ή... σύγκριση θάλετα κάνετα!

Αγαπητοί συνάδελφοι, άξ άφήσουμε τήν κακομοιριά, τις μεμφμοιρίες και τά σόπια, μούρες. Απόφαση θάλετα τό πράγμα, μία μικρή θυσία γιά ένα χρόνο. Έμπρός σά γενική συνάλευση τών συλλόγων τού πρώτου θέμα ναύαι αυτό. Άλλοιός μέγαρο δάν πρόκειται να δούμε μέτε, παρά μόνο τάγγονα μας. Θάθελα κι' άλλα να γράφω, μά άγοντας όπ' όφιν τό ρητό «οκ ήν τφ πολλφ τό εφ» άν και τό ρητό αυτό δάν σέκναι γιατί έδθ «άν τφ... πολλφ φ είναι τό εφ», σεδόμενος όμως τό χόρο τού «Βήματος» σαραμαθ, μέ τήν άγωνία να δθ τήν έκκλησή μου, πρέξη.

Ηρακλής Παπαδόπουλος
Δημοδιδάσκαλος
Κίτι - Σύρου

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΑΡΧΑΓΩΝΕΣ

Είς τόν έκλεκτόν υπάλληλον τού Ύπουργείου Παιδείας και φίλικτον κ. Αθανάσιον Λιάπην νηυστευθέντα μετά τής χαριτοβρυτού δεσποινίδος Μαίρης Ζάππε, υπάλληλου τού ίδιου Ύπουργείου, εύχομαι ταχέαν τήν σέψιν και κάθε εύτυχίαν.

Νίνας Σουάνος

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Η Διοίκηση τής Διδακταλικής Ομοσπονσίας Ελλάδος εύχεται εις τούς νηυστευθέντας κ. Αθανάσιον Λιάπην και δεσποινίδα Μαίρην Ζάππε ταχέαν σέψιν.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΛΑΜΩΤΗΣ - ΧΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ 1ον

Εν Καλαμωτή σήμερα τήν 4ην τού μηνός Ιανουαρίου τού 1952 έτους ήμεραν Παρασκευή και ώραν 10ην π. μ. ή Σχολική Έφορεία Δημοτικού Σχολείου Καλαμωτής, άπαρτιζομένη εκ τών κ. κ. Κων. Γ. Παρθενίδη πρόεδρου, Σίμου Ίωάν. Γαλάτουλα ταμίου και Γεωργίου Σ. Κανάριου Γραμματέως, συνήλθεν εις έκτακτον συνεδρίασιν κατόπιν προσκλήσεως τού Προέδρου αδήξ.

Βεβαίωθεις τής άπαρτίας ό Πρόεδρος δίδαι τόν λόγον εις τόν Διευθυντήν τού Σχολείου, όστις εισηγείται τά ακόλουθα:

Οι άδελφοί Κώστα και Γιάγκο Μ. Παρθενίδη, συνεχιστά τών εθνεών Χιακών παραδόσεων, φίλοι άγνοί τής σπουδαζούσης ναύτης, όσηνοι και συμπαραστάται τών σχολείων τής Ιδιαίτερας ατόων Πατρίδος, άδελπάνησαν διά τήν έπισκευήν και τόν άπρεπιομόν τού διδασκηρίου τού Δημοτικού Σχολείου Καλαμωτής τό ποσόν τών τριάκοντα ένός εκατομμυρίων τριάκοντα χιλιάδων (άριθ. 31.830.000) όρχ. (έν συνόλη «Ητοι πρό διετίας περίπου όρχ. δέκα τρία εκατομμύρια διακοσίας όγδοήκοντα χιλιάδες (άριθ. 18.280.000) διά τήν κατασκευή τών εκ τού σειςμοϋ τής 23ης Ιουλίου 1949 ζημιών και κατά τό παρελθόν θέρος τέσσαρα εκατομμύρια έπτακοσίας χιλιάδες (άριθ. 4.700.000) διά τό άμμοκοινάματα τών όροφών και τόν όδροχηματισμόν ατόων και δέκα τρία εκατομμύρια όκτακοσίας πενήκοντα χιλιάδες (άριθ. 18.850.000) διά τόν έλατοχηματισμόν άπάντων τών κουφωμάτων, τών θρανίων, τών έπιπέλων και τών τσίχλων τού διδασκηρίου εις ύψος 2 μ. εις τούς έξωθι τών αίθουσών και τών γραφείων χώρους και εις ύψος 1,20 μ. έντός τών αίθουσών).

Βαθύτατα συγκακινημένος από τά εθνεγή αισθήματα τών άδελφών Παρθενίδη, από τήν δι' έργων έκδήλωσιν τής άπεριορίτου πρός τήν γενέτειραν και δι' πρός τούς μικρούς μαθητάς τού σχολείου μας άγάπης τον και από τήν γενναίοφρονα ατόων δωρεάν, προταίνω όπως ή Έφορεία και έμπράκτως έκδήλωξη τήν πρός ατόους άγνωμοσύνην τού σχολείου, άνακηρύσσουσα ατόους Μαγάλους τού Σχολείου εδεργέτας και προβαίνουσα εις τήν άνάρτησιν τών ατόων τών εις τό Γραφείον ατόου. Προταίνω έπίσης όπως κατά τό έτήσιον νημιάσιον τών εδεργέτων τού σχολείου — 30 Ιανουαρίου έκάστου έτους — νημιανεύονται τά όνόματα τών άειμνήστον γονέων τών Μιχαήλ Χ' Ίωάν. Παρθενίδη και τής συζύγου ατόου Άγγελου και όπως άντίγραφον τού παρόντος πρακτικού δημοσιευθί εις μίαν τών έν Χίφ έκδομένων έφημερίδων και εις τό «Δι. Βήμα».

Η Έφορεία άκούουσα τής εισηγήσεως τού Διευθυντού τού Σχολείου.

Αποφασίζει όμοφώνως:

- 1ον) Νά άνακηρύξη τούς άδελφούς Γιάγκον και Κώστα Μ. Παρθενίδη Μαγάλους τού Σχολείου εδεργέτας.
2ον) Νά άναρτήση εις ένδειξιν τιμής και άγνωμοσύνης τάς ατόους ατόων εις τό Γραφείον τού Σχολείου.
3ον) Νά νημιανεύονται τά όνόματα τών άειμνήστον γονέων τών κατά τό έτήσιον νημιάσιον τών εδεργέτων τού σχολείου.
4ον) Νά έκδοθί άντίγραφον τού παρόντος πρακτικού εις τόν άνακηρύχοντα σήμερα εκ Καλαμωτής δι' Αμερικινήν Κώστα Μ. Παρθενίδη, και
5ον) Νά δημοσιευθί τό παρόν εις μίαν τών έν Χίφ έκδομένων έφημερίδων και εις τό «Δ. Βήμα».
Εφ' φ συνάτην τό παρόν και ύπαγράφεται ός έπεται:

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ 2ον

Εν Καλαμωτή σήμερα τήν 4ην τού μηνός Ιανουαρίου τού 1952 έτους ήμεραν Κυριακήν και ώραν 11ην π. μ. ή Σχολική Έφορεία Δημοτικού Σχολείου Καλαμωτής, άπαρτιζομένη εκ τών κ. κ. Κων. Γ. Παρθενίδη πρόεδρου, Σίμου Γαλάτουλα ταμίου και Γεωργίου Κανάριου γραμματέως, συνήλθεν εις έκτακτον συνεδρίασιν κατόπιν προσκλήσεως τού Προέδρου αδήξ.

Βεβαίωθεις τής άπαρτίας ό Πρόεδρος δίδαι τόν λόγον εις τόν Διευθυντήν τού Σχολείου και Γραμματέα τής Έφορείας, όστις εισηγείται τά ακόλουθα:

Η Κα και ό Κορ Γεώργιος Καζάς κατά τήν άριξίν των εις Καλαμωτήν τό παρελθόν θέρος προσεφέρθησαν εθνεγώς να συμπληρώσουν τήν έπισκευήν τού διδασκηρίου διά τής έπιστροφώσεως τού πρό τών Γραφείων και τών αίθουσών χώρου από γκρόν — μπροτόν και μωσαϊκόν δαπανήσαντες πρός τόν σκοπόν ατόων τό ποσόν τών δραχμών έπίτά εκατομμυρίων διακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων (άριθ. 7.240.000). Η έξ ύδας έντελής πρωτοβουλίας διάθεσης ένός τόσον σημαντικού ποσοθι διά τόν εδερπρισμόν τού διδασκηρίου και τήν ύγειαν τών μαθητόν τού σχολείου μας είναι άξία παντός έπαύου και τιμή Ιδιαίτερος τούς εθνεγώς εδεργέτας.

Δ' ό προταίνω όπως ή Σχολική Έφορεία εις ένδειξιν άγνωμοσύνης και θαυμασού άνακηρύξη τήν Κων και τόν Κον Γεώργιον Μιχ. Καζάν εδεργέτας τού σχολείου και άναγράφη τά όνόματα ατόων χρυσοίς γράμμασιν εις τήν μαρμαρίνην στήλην τών εδεργέτων τού σχολείου.

Η Έφορεία άκούουσα τής εισηγήσεως τού Διευθυντού τού Σχολείου.

Αποφαίνεται όμοφώνως

- 1) Νά άνακηρύξη τόν Κον και τήν Κων Γεωργίου Καζά εδεργέτας τού σχολείου.
2) Νά άναγράφη τά όνόματα ατόων χρυσοίς γράμμασιν εις τήν στήλην τών εδεργέτων τού σχολείου.
3) Νά άποσταλή άντίγραφον τού παρόντος εις τούς εθνεγώς εδεργέτας και
4) Δημοσιευθί άντίγραφον τού παρόντος εις μίαν τών έκδομένων έφημερίδων και εις τό Διδακταλικόν Βήμα.

Εφ' φ συνάτην τό παρόν και ύπαγράφεται ός έπεται.

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματέας
Κ. Γ. Παρθενίδης Γ. Κανάριος
Ο Ταμίας
Σίμου Γαλάτουλας

ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΣ ΕΙΣ ΤΑΤΜΑ ΠΡΟΚΑΛΥΨΕΩΣ

Τήν ήμεραν τού Πάσχα ό ρέκτης και καθυστόχαστος Έπιθεωρητής Δημοτικών Σχολείων Ορεστιάδος κ. Σπυρίδων Τσατσόπουλος έπι κεφαλής τών διδασκάλων Κοκκουλομμάτη Λεωνίδα Δ'ντου Α' σχολείου Ορεστιάδος μετά τού Δημ.Ιουλιου κ. Παπαθανασίου Γεωργίου τού Α' σχολείου και τής συζύγου του, τού κ. Κων. Κρικέλλη Δ'ντου τού Β' σχολείου μετά τής συζύγου του κ. Δημητροπούλου Βασίλειου Δ'ντου τού σχολείου «Ανω Ουλής», τού κ. Τσιβίδου Σπυρίδου Δ'ντου τού σχολείου Σάκκου, τού κ. Βαβακοπούλου Νικολάου Δ'ντου τού σχολείου Νεοχωρίου και τών Δ'ντων τών σχολείων Μεγάλης Δοξαπάρδας κ.

Οδρανού Άριστέιδου τής Μικράς Δοξαπάρδας κ. Κούτα Σωτηρίου και τής Ζώνης κ. Κοπάνου ός και τών μαθητόν και μαθητριών τών ανωτέρων τάξεων τών σχολείων τής έδρας Ορεστιάδος μετάξη διά πάντα ατόκινηταν εις τήν Χελιδόνα, έδραν τού 203 Τάγματος Προκαλύψεως και διάνειμαν πλούσια και άφθονα όδρα, τσουρέκια, κουραμπιέδες, πορτοκάλια, ήπλα, άγά, τσιγάρα, όζο και κρασί.

Κατά τήν έκαι άριξίν των έγένοντο άντικείμενον θερμών έκδηλώσεων, εκ μέρους τού ατόκινητού τού Τάγματος κ. Πιερράκη, τού Ύποδιοικητού κ. Λεβάκου Νικ. ός και τών λοιπών αξιωματικών και στρατιωτών. Πρό τής διανομής τών όδρων ό Έπιθεωρητής κ. Τσατσόπουλος ηλαχάριστον και συνηχρη τούς φροσρούς μας, διέτι ός είπαν, χάρις εις ατόους άπεκτήσαμεν τήν ήσυχίαν και τήν τάξιν και έπιδόθημεν διά τά εθνεγώς έργα. Κατόπιν άπήνησεν ό Ύ'τής τού Τάγματος Δεάκος λίαν συγκακινημένος και μέ έξαιρετικήν εδερβάσαν, εδερβασίτας τόσον τόν Έπιθεωρητήν Τσατσόπουλον, όστιν από τής τοποθετήσεως του εις τήν έπιθεωρησιν τής Ορεστιάδος ένεκαίνεσαν έπισκέψασθαι διδασκάλων και μαθητόν εις φυλάκια, όσον και και τούς διδασκάλους και μαθητάς, όστινας έδωσαν διά τής παρουσίας των τήν έντύπωσιν εις τούς στρατιώτες μας, ότι τήν μεγάλην αδήν ήμεραν τής Χριστιανοσύνης δάν είναι μόνοι των, αλλά πηληγον προσφίλων των προσώπων. Έπειτα διενεμήθησαν τά πλούσια όδρα, και παράκθησαν άπαντες εις παρατεθέν πλουσιώτατον γάμμα, τό όποτον είχαν έτοιμάσει ή Διοίκηση τού Τάγματος. Είς τάς 3 μ. μ. έρασιτέχνη ήθοποιοί στρατιώται τού Τάγματος, έδωσαν θαυρατικήν παράστασιν μέ διάφορα όκάς παριμένα από τή στρατιωτική ζωή, μέ έξαιρετικήν άπειτυχία. Είς τάς 5 μ. μ. άναχώρησαν δι' Ορεστιάδα μέ τάς καλύτεράς έντύπωσας. Σημιαστέον, ότι ό Έπιθεωρητής κ. Τσατσόπουλος από τής εδουχούσ — ός άποκαλείται υπό πάντων και ύδας τών έκπαιδευτικών — τοποθετήσεως του εις τήν Ορεστιάδα, πρωποστατεί εις κάθε κοινωνικήν και Εθνικήν έκδήλωσιν και ίδωσαν νέαν πνοήν εις τήν χαλιώνουσαν μέχοι τής τοποθετήσεως τού έκπαιδευτικού, δι' ό και δικαίως έπαισαν τήν άγάπην τής κοινωνίας και τόν αθόρητο σεαυτόν και άγάπην τών ύφισταμένων του.

Εν Ορεστιάδι τή 21 Απριλλίου 1952
Γ. Μόραλης

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΑΝΟΤΙΟΥΝ ΤΙΜΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΣΕΚΕΡΗΝ

Πρό τής σοροϋ τού άειμνήστου Ε. Σάκκη, κατετέθησαν στέφανον όπό τό αναπληρωτό Έπιθεωρητού κ. Γ. Γκουριάκη και όπό τού Αντιπρόεδρου τού Συλλόγου κ. Β. Ξυπολιέ, τών όποιων οι λόγοι ένεπύονσαν βαθειαν έντύπωσιν.

Όμοίως ό Δ'λλος τού Β' Δημοτ. Σχολείου Ναυπλίου κ. Χρ. Χριστόπουλος άπαχαιρέτησ τόν νεκρόν μέ τά κάτωθι:

«Η σκληρή μοίρα που κάθε τόσο πλήττει τό ανθρωπίνον γένος, έπληξε χέρας τήν έκπαιδευτική μας οικογένεια μέ τό θάνατό σου. Σεβαστέ μας Πρόεδρε.

Τό θλιβερό άγγελια τού θανάτου σου συνεκόνησε πραγματικά όλους μας. Περισσότερο όμως τήν ψυχή τών δικασκάλων τής Αργολίδος, οι όποιοι είχαν τήν τιμήν να σε γνωρίσουν από κοντά. Άλλοι ός διδασκάλων των, Άλλοι ός Έπιθεωρητήν των και όλοι ός πρόεδρον τού Έκπαιδευτ. Συμβουλίου.

Είμαι άπιστευτον άκόμη πώς σήμερα δάν ύπαρχεις, Σεβαστέ μας Πρόεδρε. Γιατί μόλις προχθές συνεταξείθευσα — προσ Αθήνας — μέ τά άγαπημένα σου παιδιά, τόν Κώστα

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

Δυναμικοί Συνάδελφοι,

1) Νοιώθουμε την ανάγκη, αν και δημοσιεύσαμε σχετικά στην "Εφημερίδα Δημοκρατίας", να Σας συγκαταστήσουμε δόθεμα για το αποτέλεσμα των προσπαθειών Σας στις γιορτές της 25ης Ματίου για τα καταστραμμένα Σχολεία.

Δείτε ακόμη μια φορά ότι ο κλάδος και ενωμένος είναι και δύναμη μεγάλη έχει και από πάντων νοιώθει το πραγματικό νόημα της δουλειάς του.

Το αποτέλεσμα των εισπραξών πιστεύουμε ότι θέτει στη πρώτη γραμμή το Σύλλογό μας και η τιμή αυτή άντχει δόλοκληρη στα μέλη του.

Ως σήμερα έχουν μαζευτεί τα εξής ποσά:

A'. Περιφέρεια	28.860.300
B'. Περιφέρεια	26.114.500
Γυμνάσια	2.732.000
Παιδαγωγική Ακαδημία	1.504.000
Σύνολο	59.211.500

Πιστεύουμε ότι θα υπερβούμε τα 60 εκατομμύρια, γιατί ακόμη εξακολουθούν να καταφθάνουν προσφορές στα Γραφεία των κ. κ. "Επιθεωρητών εκ μέρους διαφόρων Ιδρυμάτων και οργανισμών, που αποτελεί ένδειξη ότι οι συνάδελφοι εξακολουθούν να εργάζονται για την υπόθεση αυτή.

Ιδιαίτερα συγκινητικό είναι το ότι πολλοί συνάδελφοι, όχι μονάχα εργάστηκαν για τον ιερό αυτό σκοπό, αλλά και από το πρωτόκολλο τους βαλάντιο έδωσαν οι ίδιοι για να αποκτήσουν περγαμηνή. Τους αξίζει ένα μεγάλο εγχα. Θα ήταν παράλειψη εάν δεν τονίζαμε εδώ τη μεγάλη συμπαρά-

καί την Καλλιότητα και με έβραβίωσαν πως ο κίνδυνος της ασθένειας σου παρήλαθε. Δυστυχώς όμως ο μās έφυγε... "Εφυγε για ν' αφήσει πίσω σου δύο μεγάλα κενά δυσαναπλήρωτα: την πολυμελή οικογένειά σου χωρίς πατέρα και την παιδεία χωρίς τον καλλίτερο προστάτη και οδηγό...

"Αλησμόνητε και ανεκτίμητε Πρόεδρε μας, όπρηξες ένας άληθινός άνθρωπος, ο οποίος διέθεσες τόν έαυτόν σου δια τους άλλους. Υπήρξες ένας άριστος οικογενειάρχης και προ πάντων ένας τίμιος άγωνιστής του καθήκοντος. Κατάρθωσες με την τιμιότητα σου και την εργατικότητα σου να φθάσης Υπουργός της Παιδείας και να υπηρετήσης αυτήν επί 5ετίας ως την ξένην, μέχρι σήμερα δέ ως Πρόεδροσ του "Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Συμβουλίου.

Στην πολύχρονη εκπαιδευτική σου δράση, μια γραμμή έχαραξες: τό έθνικό σου καθήκον και η άληθινή άγάπη στο συνάνθρωπό σου και η άνυπόκριτη άγάπη σου στον "Ελληνα Διδάσκαλο!

"Όλη σου η ζωή ήταν μια καλοσύνη! Γιαυτό, περήφανη ζωηρή και βαθειά χαραγμένη στην ψυχή μας θα μείνη η προσωπικότης σου και η άγια μορφή σου. Αδμή θα μάς ζωντανεύη και θα μάς δυναμώνη στο βαρύ έργο που έπιτελούμε ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί. Αδμή ακόμη θα παρηγορηθί τή σεβαστή μας και πολυαγαπημένη σου σύντροφος και θα δυναμώνη τα νεαρά σου βλαστάρια να μεγαλώσουν και να γίνουν ύψηλά και καρποφόρα, όπως σό το άνωρεόθησ. Αδμή, τέλος, θα διατηρηθί άδραστη μέσα στην ψυχή μας τή μνήμη σου.

Είς ένδειξιν ότι δέ βαθυτάτω Σεβασμόω διέ τή έξαιρετική τιμή, δι' ών σε περιέβαλαν οι διδάσκαλοι και μαθητά του B' σχολείου Ναυπλίου, καταθέτουν δι' έμού επί τής σορού σου τόν στέφανον του "Αργολικού άκμπου και τής Νομπλικής γής που τόν άγάπησες. Αιώνια σου η μνήμη, σεβαστέ μας Πρόεδρε,

σταση του Νομάρχου μας και των "Επιθεωρητών μας, οι όποιοι με κάθε τρόπο βοήθησαν για την καλύτερη έπιτυχία του σκοπού μας. Τους εύχαριστούμε δόλοθερα.

1) Σας γνωρίζουμε ότι την 25ην Ματίου 1952 ήμεραν Κυριακήν και ώραν 11ην π.μ. εις τό Δ' Δημ. Σχολείον Μυτιλήνης, θα γίνη Γενική Συνέλευσις των μελών του Συλλόγου με τό εξής θέματα ήμερησίως διατάξεως.

α) "Εκλογή τριών μελών "Εφορευτικής "Επιτροπής διά τήν διενέργειαν εκλογών Διοικητικού Συμβουλίου.

β) "Εκλογή άντιπροσώπων διά τήν Γενικήν Συνέλευσιν τής "Ομοσπονδίας, άφοϋ πρώτον γίνη συζήτησις επί τών θεμάτων τής ήμερησίως διατάξεως.

Είναι περιττό να τονίσωμε, ότι κανείς δέν πρέπει να λείψη. Τα τμήματα τής ύπαίθρου πρέπει άπαραίτητα ν' εκλέξουν τους άντιπροσώπους των, τών όποιων τό όδοιορικά καταβάλλονται από τού Συλλόγου.

"Όλοι έχομε γνήμιη άπάνω στα ζήτημάτα μας και πρέπει να άκουσθί. Τα Κεντρικά Σχολεία των τμημάτων άς αναλάβουν να καλέσουν τους συνάδελφους των λοιπών Σχολείων για να εκλέξουν τόν άντιπροσώπον των.

Στην αίθουσα του Δ' Μυτιλήνης την 25 Ματίου πρέπει να βρίσκονται όλοι οι δασκάλοι είτε άυτοπροσώπως είτε δι' άντιπροσώπων.

Μας είναι γνωστό ότι κυκλοφορούν πολλά παιδικά περιόδια. "Αλλά τό περιοδικό "Δουλεύδια" τό διαχειρίζεται ο Σύλλογος και γι' αυτό πρέπει να ένδιαφεροσθε με όλοι.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς
"Ο Πρόεδρος
"Αν. Σαλβαράς

Τά Μέλη Κων. Μαρίνης, Νικολ. Σεβαστού, Έύστρ. Παπαδόλλης, Μέροσ Κλήμη.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Π ρ ό ς
Τους κ. κ. Δημoδιδασκάλους έπιθεωρητών των φύλων Α' και Β' περιφέρειάς Φθιώτιδος.

Κείριο Συνάδελφοι,

"Επί τή αναλήψει των καθηκόντων μας ώς μελών τής Διοικήσεως του Συλλόγου αισθανόμεθα τήν ύποχρωσιν να εκφράσωμεν ύνν τās εύχαριστίας μας διά τήν τιμήν ήν επιφυλάξατε να μάς άναθέσητε διά τής ψήφου σας τήν Διοίκησην και έπικουρήσωμεν με όλους τους συναδέλφους — μέλη και μη του Συλλόγου — εύχόμενοι όπως τό νέον έτος 1952 φέρη εις ύμās και τās οικογενείας ύμών πάν ποθητίον.

"Αναλαμβάνοντες τήν βαρεϊαν ύποχρωσιν τής Διοικήσεως θα καταβάλλωμεν όλας τās δυνάμεις διά τήν έξυμνησέτησιν των έκάστου άνακινουμένων ζωϊκών ζητημάτων του κλάδου μας.

Είς τās προσπαθείας μας ταύτας ζητούμεν τήν συμπαράστασιν, συνεργασίαν και ύποστήριξιν ένός έκάστου έξ ύμών.

Τήν εύμεριαν και προκοπήν του Συλλόγου μας έξαρτώμεν όχι μόνον από τήν καλήν θέλησιν και προσπάθειαν ήμών αλλά και από τήν προθυμίαν, ήν κατά τό διάστημα τής θητείας ήμών θέλετε έπιδείξει.

Τά μέλη του Συλλόγου — εϊμεθα βέβαιον — συναισθανόμεθα τās ύποχρωσείας των δέν θα φέρωμεν οδδεμίαν άντίρρησην ως προς τήν καταβολήν τής συνδρομής των, ήτις και άπόφασιν τής Γενικής Συνελεύσεως του Συλλόγου άνωχεται εις δραχ. 45.000 εκ των όποιων 35.000 είναι συνδρομή τής "Ομοσπονδίας και Διδ. Βήμα. — "Επίσης έκασον μέλος έχει ύποχρωσιν να ύποστηρίξη παντού και πάντοτε τού: έρεού; σκοπούς τής "Οργάνωσής μας και να προσέχηται εις τās συνεδριά-

ΤΟΠΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΔΗΜΟΛΩΝ Α' ΚΑΙ Β'. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

Στις 31 "Ιανουαρίου έ. έ. περισσότεροι από 200 δημώλιοι και τών δυο εκπαιδευτικών περιφερειών Λέσβου, με τήν προεδρίαν τών Ικανών και άριστων καταρτισμένων "Επιθεωρητών των κ. κ. Γιούρτζη και Ματθαίουσ συνήλθαν σε τοπικόν Παιδαγωγικόν Συνέδριον, εις τό B' Δημοτικόν Σχολείον τής Μυτιλήνης.

Μεγάλο εύτυχημα άποτελεσ ότό συνέδριον τούτο, ή συμπαράστασις του διακεκριμένου και δημιουργικού κ. Γενικού "Επιθεωρητού Στοιχειώδους "Εκπαιδείσεως κ. Βασιλείου Θεοφανοπούλου. "Ο πραγματικώς περιερισμένος και άριστος αυτός σκαπανεύς τής Παιδείας, με τίς θαυμάσιες έρευνές του, τίς τόσον αξιόλογας σε πλάτος και βάθος, τίς τόσον έξονυχιστικές και δλοκληρωμένες γύρω στα προβλήματα, που άπασχολούν τό Δημοτικό Σχολείο, πτυχιούχιστα συνέβαλε στην έξιτυχία σότο σκοπού του συνεδρίου.

Τό συνέδριον έτίμησαν με τήν παρουσία τους ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. κ. "Ιάκωβος, ο Διευθυντής Νομαρχίας κ. Δαμαλάς, ο Δήμαρχος Μυτιλήνης κ. Βαμβακίτης, ο Διευθυντής τής Παιδαγωγικής "Ακαδημίας κ. Πουλμάνης; ο Γενικός "Επιθεωρητής Μέσης "Εκπαιδείσεως κ. Λαμπρόπουλος, ο Διοικητής Χωροφυλακής Λέσβου και πολλοί άλλοι έπίσημοι.

Μετά τήν προσέλευση των έπισήμων, ο "Επιθεωρητής Δημοτική; "Εκπαιδείσεως Β' περιφέρειας Λέσβου κ. Γιούρτζης ανήλθε στο βήμα και προσεφώνησε με ύπέροχα λόγια και τους τιμήσαντας τό συνέδριον έπισήμους και τους συνεδρους δημώλιους, που χωρίς να ύπολογίζουν κόπους και θυσίες, κυριολεκτικώς αιδόμηρα προσήλθαν και από τής πιο άπομακρως άκρας του νησιού μας. Συνεχίζοντας, έπλεξε τό εγκώμιον τής ώραίας και μεγάλης του "Ελληνα δασκάλου άποστολής, με λόγια γεμάτα πίστη και ένθουσιασμό, έρωτα και προσήλωση στο βαρύ και τιμημένο έργο του.

"Ακολούθως έκίνησε τήν άνησυχία, που διακρίνει τόν διδασκαλικό μας κόσμο, όπως άποθί στην πλατείά μέσα στα πλαίσια τής "Ελληνικής κοινωνίας άποστολή του περισσότερο άποδοτικός και τής ψυχοπνευματικής του παιδιού έξελίξης τελειωτός; έργάτης και βοηθός.

"Ετόνισεν ακόμη με άρχητή σαφήνεια τήν αξίαν και τήν ανάγκην των παιδαγωγικών συνεδρίων και έξηρε τόν ζήλον και τόν ένθουσιασμόν του έκλεκτού και Ικανού συναδέλφου του κ. Ματθαίουσ, με τόν όποιον από κοινού συνεκρότησαν τό συνέδριον τούτο.

σεις, ίνα ύποβάλλη προτάσεις, άναπόσπαστη γνήμιος και πάγιη άποφάσις.

"Υποχρέωσις και καθήκον όλων των εύρισκόμενων ακόμη έξω τής "Οργάνωσεως είναι να οπεύσουν να γίνον ενεργά μέλη του Συλλόγου και να παρακολουθούν τήν εκπαιδευτικήν και "Οργανωτικήν κίνησιν τής "Ομοσπονδίας από των σπηλών του Διδασκαλικού Βήματος.

"Η κατάθεσις τής συνδρομής ένός έκάστου να γίνεται εις τόν έκκαθαριστήν των άποδοχών άνευ όχλησεώς τίνος.

Διά πάναν υπόθεσιν σας άπευθυνθήσε εις τήν Διοίκησην του Συλλόγου. Θα μάς έπληξε προθύμως και θα αισθανθώμεν μεγάλην εύχαρίστησιν να σās έξυμνησώμεν.

Εύελπιστούμεν ότι ή παρουσία θέλει εδση άπήχησαν εις τās καρδιάς σας. "Εν τή ένώσει ή δόνημι.

Διατελούμεν με συν)κούς χαιρετισμούς
"Ο Πρόεδρος Ταξιάρχης Πηλάλης
Τά μέλη
"Αν. Σισσούρας, Κων. Παπαδόπουλος, Κων. Παπαποστόλου, Κων. Θερασούρας.

"Επίσης έξέφρασε τόν σεβασμόν και τήν εύγνωμοσύνην των συνεδρων προς τόν διακεκριμένο και δημιουργικόν Προϊστάμενον των, τόν ύπεροχον και στοργικόν συμπαράστατην των δημώλων Γενικών "Επιθεωρητήν Στοιχειώδους κ. Β.Ι.σ. Θεοφανοπούλου, τού όποιου ή πολύτιμη πείρα και ή βαθιά παιδαγωγική και ψυχολογική μόρφωση θα συμβάλλουν πληρόστερον εις τήν έξιτυχίαν και τήν διαλεύκανση των παιδαγωγικών και διδακτικών προβλημάτων, που θα αντιμετωπισθί τό συνέδριον μας.

Μετά άνεφερόθη εις τό μεγαλειον τής Χριστιανικής "Εκκλησίας, που ύπήρξε πάντοτε συμπαράστατης του "Εθνους και τής Παιδείας μας και παρεκάλεσε τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μυτιλήνης κ. κ. "Ιάκωβον να εύλογησιν τίς έγχασιές του Συνεδρίου και τόν κ. Γενικόν να κυριέη τήν ένταξη αούτων.

Μετά τήν εύλογία του Μητροπολίτη, ο κ. Γενικός με άποράμιλλη εύγκλιτία έξηρε τόν ιερόν σκοπόν του Σχολείου, τήν μεγάλην εύθύνην δλοκληρωτής τής Κοινωνίας άπάντην στο παιδί, και λίγησιν με τήν ελιξιρηλή ικανοποίησή του από τήν άξιόμητη και αξιόλογη πρωτοβουλία των κ. κ. "Επιθεωρητών μας για τή σύγκληση ένός τέτοιου, έλλιδοφόρου άληθινού συνεδρίου καθά; και με τίς άριστές έντυπώσεις, που άπεκόμισε κατά τήν εις τήν Λεσβικήν ύπαίθρου περιουδειαν του από τους συνειδητούς δασκάλους μας, έκίνησε τήν ένταξη των εργασιών του συνεδρίου.

Εύθύ; άμωσος ο Πρόεδρος του διδασκαλικού Συλλόγου κ. Σαλβαράς, λαμβάνων τόν λόγον παρά τού Προέδρου του συνεδρίου κ. "Αγ. Γιούρτζη, "Επιθεωρητού Σχολείων Β' Περιφ. Λέσβου, έπρότεινε τήν άποστολή τηλεγραφήμάτων προς τήν Κυβέρνηση διά τήν πλήρη άφοσίωσή μας εις τό έργο μας, προς τόν Μακροαίωτον "Αρχιεπίσκοπον "Αθηνών, ως πρόεδρον του "Αγώνος "Ενώσεως τής Κύπρου με τήν μητέρα "Ελλάδα, διά τόν δλοφύχον συμμερισμόν του άγώνος των άδελφών μας Κυπρίων, προς τό έκστρατευτικόν Σώμα Κορφάς διά τόν θαυμασμόν τής μάχης, που δίδει ύπέρ τής "Ελευθερίας των άδυνατων λαών τής Γής, προς τόν Ο.Η.Ε. διά τήν άμεσον έπιστροφήν των παιδιών μας, των παιδιών που άρπαξαν άπ' τας άγκυλάς των Μαννώνσιν μας οι έχθροί τής έλευθερίας και προς τόν "Υπουργόν τής "Εθνικής Παιδείας με τήν διαβεβαίωση, ότι ο διδασκαλικός κόσμος τής Λέσβου προχωρεί στο ώροτο και άγιο έργο του με πλήρη συνάίσθηση τής μεγάλης άποστολής του.

Τά τηλήματα αυτά συμπλήρωσος ή πρότασις του κ. Προέδρου και "Επιθεωρητού Β' Λέσβου κ. Γιούρτζη, για μιά έντονη διαμαρτυρία εις τόν Ο.Η.Ε. και για τή θρυλική μας Β. "Ηπειρο, τήν άνέκαθεν "Ελληνικήν, τήν μεγάλην εύεργέειδα του "Εθνους μας, τήν ήρωϊδα τής έλευθερίας, που δυστυχώς άκόμη στενάζει και πίνει τό πικρό ποτήρι τής σκλαβιάς.

"Όλα αυτά τα τη)ματα έγιναν δεκτά με άνέκφραστη συγκίνηση και έθνικό παλμό των δασκάλων μας.

"Υστερα από ένα λιγότερο διάλειμμα, κατά τό όποιο τό εύγενικό προσοτικόν του Σχολείου, προσέφερε γλυκίσματα εις τους συνεδρους, ο κ. Γενικός "Επιθεωρητής Στοιχειώδους κ. Β.Ι.σ. Θεοφανοπούλος ανήλθε στο βήμα και άνέκνευε με πολλή σσηφεία τίς άναμνηστικά σπουδαιές άποφάσεις του άπάνω στο μάθημα των Θρησκευτικών. Με πραγματικά θαυμαστή εύστοφία έξήγησε τό θέμα του από κάθε άποψη παιδαγωγική, μεθοδολογική και διδακτικής όλης, ώστε να μην ύπάρχουν κενά σ' όλη τήν ούσία του.

(συνέχεια εις τό έκόμενον)

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΛΙΑΣ

Π ρ ό ς
 τούς κ. κ. Διδασκάλους της καθ' ημάς 'Εκπαιδευτικής Περιφέρειας.

Η Διδασκαλική Όμοσπονδία δια την εξύψωση πόρων προς πραγματοίωσιν της ανεγέρσεως του Μεγάρου Έθεσεν εις κυκλοφορίαν ελεύθερον ανάγνωσμα δια τούς μαθητάς του Δημόσιου Σχολείου.

Τό 'Ανάγνωσμα τούτο έρχεται να ικανοποιήση διπλόν σκοπόν. 'Αφ' ενός μόν, ίνα δια τού περιχομένου του πληρώση τās πνευματικάς απαιτήσεις του μαθητού, αφ' άλλου δέ, δια της πωλήσεώς του εις τούς μαθητάς αντί του ποσού των 7.000 δρ. καθ' αντίτυπον όρθώση τό Μεγαρον του Διδύλου.

Πιστεύομεν ότι τούτο κατανοούν σαφώς πάντες οι Δημόιοι και θα σπεύσωσι να διαθέσωσι τό 'Ανάγνωσμα εις τούς μαθητάς των και να έμβάσωσι τό αντίτιμόν του εις τόν ταμίαν του Διδασκαλικού των Συλλόγου.

Αισθανόμενοι δια λόγου Διδασκαλικού γοήτρου έπιτακτικήν την ανάγκην της ανεγέρσεως του Μεγάρου ποιοίμεν έκκλησιν, όπως πάντες επιδείξετε τό έπιβαλλόμενον ένδιαφέρον και άχθη εις πέρας ή αναληφθείσα υπό του κλάδου υπόθεσις του Μεγάρου.

Ο διδύλος έχει καταδείξει, ότι δ,τι δήποτε ανέλαβε τό έφερον εις ασιον πέρας. 'Ηδη ή άπόφασίς του να ανεγείρη έν 'Αθήναις Διδασκαλικόν Μεγαρον πρέπει να πραγματοποιηθί. Θα είναι έντροπή μεγάλη εις τόν 'Ελληνα διδάσκαλον να ά διαφορήση δι' ό,τι άφορᾷ αυτόν.

Τό Μεγαρον πρέπει να ανεγερθί. Πρός τούτο πάντας πρέπει να ενεργήσωσι καταλλήλως.

Δέν δικαιολογείται χάριν του γοήτρου του διδασκαλικού κόσμου να παρουσιασθί λιποψυχία. Η ύπόθεσις δανάπαιτε θυσίας. 'Απλώς μια μικρά προσπάθεια απαιτείται και τό Μεγαρον αναγειρείται. Πρός τούτοις, έκτός του 'Ελευθέρου 'Αναγνώσματος, τό όποίον θα πρέπει να διατεθί, έκαστος των διδύλων θα πρέπει να συμφορηθί προς τās άποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως του κλάδου και να δώση έντολήν εις τόν 'Εκκαθαριστήν να κρατηθί από τόν μηνιαίον μισθόν του τό 1)2 τοίς εκατόν και έπί 1 έτος.

'Ημείς απαντώντες εις την έκκλησίαν της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας καταθέσωμεν τό ποσόν των 150.000 δραχ. από του παρελθόντος έτους αλλά και πάλιν θισώμεθα της ίδέας είμεθα πρόθυμοι να την συντρέσωμεν δια νέας ενισχύσεως.

Ο 'Επιθεωρητής
Γεω. Παναγιωτόπουλος

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΠΙΚΑΛΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ Α.Σ.Δ.Υ. ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Παραλλήλως προς τās λοιπάς ενεργείας δια την διαβάθεισίν μας άποστάλη τό κατώτερον έγγραφον και προς τό Α.Σ.Δ.Υ.

Π ρ ό ς
 τόν κ. Πρόεδρον και τούς κ. κ. Συμβούλους του Α.Σ.Δ.Υ.

Κύριε Πρόεδρε,
 Κύριοι Σύμβουλοι,

Λαμβάνομεν την τιμήν να επικαλεσθώμεν τό 'Υμέτερον ένδιαφέρον δια την προώθησιν του κλάδου εις τόν βαθμόν του Διευθυντού Β' και Α'.

'Ατυχώς μέχρι τούδε τό Δημ. Σχολείον όλίγων τό ένδιαφέρον επέσπευε.

Πιστεύομεν, ότι τό 'Υμέτερον Συμβούλιον, δια τών άποφάσεών του θα έμφανίση ένσργώς την σημασίαν του Δημ. Σχολείου και θα παράσχη την ήθικην δύναμιν εις τούς Δημύλους, δια να ανταποκριθώσι εις τās προσδοκίας της Πατρίδος μας.

Μετ' εξαίρετου τιμής

Ο Πρόεδρος
Θεόδ. 'Αντωνόπουλος

Ο 'Αντιπρόεδρος
Κ. Δρυλλεράκις

Ο Γεν. Γραμματέως
Νικ. Σουκάκος

Τά Μέλη

Δημ. Μπαλαφούτας, Χρ. Παλακωνσταντίνου, 'Αντ. Γαβλας, Γεώρ. Παπαγιωτίου

Η άποψίς τινών, ότι οι Δημόδιοι δέν κέκτηνται έπιστημονικά προσόντα άποτελεί τούλάχιστον συκοφαντίαν.

Υπέρ τούς 1500 έκ των Δημύλων έχουν υπερτετραετείς μεταγυμνασιακάς σπουδάς και πάντες όδοι κέκτηνται Πανεπιστημιακά διπλώματα.

'Αλλά και πέραν τούτων 'Εθνική ανάγκη έπιβάλλει να παράσχωμεν τās εόκαιρίας δια την πνευματικήν και ήθικην άνύψωσιν όλων των Δημύλων.

Όθεν παρακαλούμεν, όπως τό 'Υμέτερον Συμβούλιον δια τού μεγάλου ήθικου του κύρους, παράσχη δήην την ήθικην του συνδρομήν προς τόν Δημύλον.

Δέν μάς διαφεύγει, ότι αι δυσκολίαί, τās όποιάς θα έμφανίση ή οικονομική πλευρά του ζητήματος, θα είναι σοβαράί.

'Επιτρέψατε ήμίν και έπ' αύτού να ζητήσωμεν την 'Υμέτεράν σοβαράν ήθικην συμπαράστασιν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ ΟΥΝΕΣΚΟ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

'Αφίχθη έκ Παρισίων ό αντιπρόσωπος της εκπαιδευτικής κινήσεως της Ούνεσκο κ. **Ζτεβίεσκι**, Πολωνός, προς εξέταση των εκπαιδευτικών πραγμάτων εις την 'Ελλάδα.

Ο κ. **Ζτεβίεσκι**, έπεσκέφθη σχολεία τινά των 'Αθηνών και ώμίλησεν εις την αίθουσαν του Παρνασσού ένώπιον πυκνής συγκεντρώσεως εκπαιδευτικών και άλλων έπιστημόνων περί των εκπαιδευτικών σκοπών της Ούνεσκο.

Αι Όμοσπονδία Μέσης και Δημοτικής παρέθεσαν προς τιμήν του έπιφανούς ξένου γεύμα εις Γλυφάδα, εις τό όποίον παρεκάθησαν εκπρόσωποι του Κράτους και άνώτεροι όπάλληλοι του 'Υπουργείου Παιδείας.

Περί της όμιλίας του εις την αίθουσαν του Παρνασσού και των ανταλλαγείων προσφωνήσεων εις τό γεύμα θα γράψωμεν εις τό προσεχές φύλλον μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Η Διοίκησις της Όμοσπονδίας, έπιθυμούσα όπως αι έργασίαι της ΚΔ. Γενικής Συνελεύσεως διεξαχθώσι κανονικάς και άπροσκόπτως, εις τρόπον ώστε να προληφθί και έλαχίστη άνευ άποχρώντος λόγου άπόλεια χρόνου, ανακοινού, ότι τά Γραφεία της Όμοσπονδίας θα είναι άνοικτά καθ' όλην την ήμέραν (Κυριακήν 6 'Ιουλίου έ. έ.). Κατά την ίδίαν ήμέραν θα γίνη ή κατάθεσις των πληρεξουσίων και ή ταμειακή εξέφλισις των όφειλτών Συλλόγων.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΑΣ

Α'. 'Αντίτιμον βιβλίον "Όμορφος Κόσμος".

- 1) Δημ. Σχ. Χαλκηδόνας 1.092.000
- 2) Σχολ. 'Εφ. Χαλκηδόνας 28.000
- 3) 36ον Δημ. Σχ. Β' Περ. 'Αθ. 700.000
- 4) Σουλ. Θεσσαλ. Κουκουβός 1.000.000
- 5) 35ον Δ. Σχ. Β' Περ. 'Αθην. 854.000
- 6) Α' Δημ. Σχ. Καισαριανής 1.078.000
- 7) Β' Δημ. Σχ. Καλλιθέας 100.000

Β'. 1)3 αντίτιμον βιβλίον "Εθνικά Λάβαρα".

- 1) Σύλλογος Λήμνου 99.000
- 2) Σύλλογος Ζακύνθου 25.000
- 3) 'Σχ. 'Αγ. Κηρύκου 'Ικαρίας 25.000

Γ'. Εισφοραί Συλλόγων.

- 1) 'Αμαλιάδος 900.000
- 2) Χαλκιδικής 1.920.000
- 3) Φυλλίδος 727.000
- 4) Όλυμπίας 744.000
- 5) Σητείας 317.000
- 6) Εσθνης 1.091.000
- 7) 'Αμαλιάδος 800.000
- 8) Όλυμπίας 390.000
- 9) Πυλίας 523.000

Δ'. Διδασκάλων.

Πέτρος Κουτρούλης ('Ισθμίας) 50.000

Ε'. Μαθητών.

Δημοτ. Σχολ. 'Ισθμίας 100.000

ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΛΙΑΣ

'Α πό σ π α σ μ α
 έκ της ύπ' αριθ. 711-5 52 έγκυκλίου ήμίν προς τούς κ. κ. 'Εκπαιδ. λειτουργούς της καθ' ημάς περιφέρειας

1. **'Όμορφος Κόσμος.** Είναι τό ίδιόν μας τό βιβλίον. Του διδύλου δια τόν διδύλον. Τούτο διαθέτει ή εδαγός και έθνοπρεπώς δρώσα Διδασκ. Όμοσπονδία 'Ελλάδος, τό πρσίον του όποίου θέλει διατεθί δια την ένίσχυσιν του κεφαλαίου της αγοράς του οικόπεδου του Μεγάρου της Δ.Ο.Ε. Είναι έκλεκτόν πονημάτων φροντίς και συνεργασία πολλών φιλοπροόδων και έκλεκτών συναδέλφων, άριστον έντροφήμα δια τούς μικρούς μαθητάς. Σκοπός και όυσία της κυκλοφορίας και διαθέσεως του βιβλίου είναι ή άνύψωσις της Παιδείας. Δια τούτο καλό δλους σας, ίνα έργασθητε δια την άνύψωσιν του ίδιου του έαυτού σας. Ο «όμορφος κόσμος» να μη λείψη από σχολείον και από εύπόρους όπωσθήποτε μαθητάς.

Ο 'Επιθεωρητής
Παν. Γ. Μελετόπουλος

Παρακαλούνται οι κ. κ. 'Εκπαιδευταί να έπισπεύσωσι την κατάθεσιν του πρσίοντος των λογτών.

ΣΥΝΑΡΩΜΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΥΠΕΡ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ "ΔΙΑ. ΒΗΜΑΤΟΣ",

Σύλλογος 'Αγρινίου	2.000.000
Σύλλογος Νάξου	850.000
Σύλλογος Γ' Περ. Θυνικής	500.000
Σύλλογος Μεσολογγίου	500.000
Σύλλογος Χαλκίδος	812.000
Σύλλογος Δ' Περ. 'Αθηνών	35.000
Σύλλογος Λακεδαίμονος	1.500.000
Σύλλογος Παραμβιδίς	1.725.000
Σύλλογος Μεσογείων-Λαυρεωτικής	550.000
Σύλλογος Τριφυλλίας	870.000
Σύλλογος 'Αλεξ/πόλεως	1.800.000
Σύλλογος 'Εδέσης	1.500.000
Σύλλογος Ζακύνθου	1.000.000
Σύλλογος Χανίων	3.000.000
Σύλλογος Χίου	3.000.000
Σύλλογος Α' Περ. 'Αθηνών	2.500.000
Σύλλογος Φιλιατών	450.000
Σύλλογος Μαγνησίας	55.000
Σύλλογος Βερροίας	1.090.000
Σύλλογος Σερρών	1.800.000
Σύλλογος Σητείας (έξόφλ.)	20.000
Σύλλογος Λευκάδος	1.810.000
Σύλλογος Κορίνθου	3.000.000
'Ελληνική Κοινότης Χαρτούμ	200.000
Σύλλογος Ζαγορ.-Μετσόβ.	1.300.000
Σύλλογος Κονίτσης	720.000
Σύλλογος Βισαλτίας (Νιγριτ.)	620.000

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

'Α λ μ π ι α ς.

- 1) Πέτρος 'Αργυρίου Πρόεδρος
- 2) Κηγορς Κυζιρίδης 'Αντίδρος
- 3) Νικόλ. Φωτίου Γεν. Γραμματ.
- 4) Πρόδρ. Παλόγλου Ταμίας
- 5) 'Αγγέλα 'Αβραάμ Ειδ. Γραμματ.
- 6) 'Ελ. Χριστοδούλου Μέλος
- 7) 'Ελ. Καμπυγάκη Μέλος